

Prvo sveto obhajilo naših otrok 2. decembra preteklega leta v Buenos Airesu je bilo praznik za slovensko skupnost, ki želi vero očetov posredovati še bodočim rodovom.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LA VIDA ESPIRITUAL

Melbourne prepara el Congreso Eucarístico Internacional

MELBOURNE (Australia): Una diócesis de casi 2 millones y medio de habitantes, de los cuales setecientos mil son católicos. Cuenta con 414 sacerdotes diocesanos y 378 religiosos.

La diócesis de Melbourne fue creada en 1847 y elevada a metropolitana en 1874. Desde abril de 1967 está regida por mons. James Robert Knox, de 58 años, que fue antes Nuncio Apostólico en la India y otras naciones. Contaba ya con un obispo auxiliar, mons. John Neil Cullinane y ahora el Papa ha nombrado otros tres.

Toda la diócesis está movilizada para preparar el 40 Congreso Eucarístico Internacional que tendrá lugar en dicha ciudad del 18 al 25 de febrero.

En noviembre de 1971, como preparación a este gran acontecimiento eclesial, se inició el "Año de renovación espiritual", en el que han participado once denominaciones cristianas que trabajan en el continente australiano; han caracterizado este año, vivido en intensa cooperación ecuménica, reuniones de estudio, encuentros litúrgicos y el común interés en favor de la causa de la promoción humana.

Por lo que se refiere de modo particular al esfuerzo de la Iglesia australiana en la preparación del Congreso Eucarístico, el trabajo se ha concretado en tres programas de estudio de dos meses de duración cada uno: el primero ha versado sobre el compromiso cristiano en la comunidad (familia, parroquia, vida social); el segundo ha estudiado el compromiso en favor de los países en vías de desarrollo; y el tercero se ha ocupado de la Eucaristía y la vida.

„Duhovno življenje“, slovenska verska revija v Argentini, je z januarско številko vstopilo v štirideseto leto življenja.

28. maja 1933 je g. Jože Kastelic, prvi dušni pastir Slovencev ob Srebrni reki na južni polobli, izdal prvo številko. Njegovo delo je trinajst let nadaljeval msgr. Janez Hladnik. Za njim pa revijo, vsebinsko prenovljeno in v novi obliki, izdaja konzorcij, ki ga že 25 let vodi msgr. Anton Orehar, ureja pa uredniški odbor, v katerem so bili gg. Lenček (4 leta), dr. Odar (2 leti), Jurak (7 let), dr. Starc (13 let) in dr. Rozman (12 let), Sušteršič (9 let), Mali (7 let), Rode (7 let), dr. Gniddovec (5 let), Škerbec (4 leta), Guštin (3 leta) in dr. Rant (2 leti).

„Božje stezice“, revijino prilogo, ki so začele izhajati leta 1951, pa je prvih sedem let urejeval danes že rajni g. Martin Mizerit.

Da je revija vsa ta leta nemoteno mogla izhajati in z 61 knjigami razveseliti Slovence v Argentini in po vseh kontinentih sveta, dolgujemo veliko zahvalo Bogu in vsem, ki so z listom sodelovali, vanj pisali, ga raznašali, brali in tudi gmotno podpirali.

Novi, štirideseti, letnik „Duhovnega življenja“ vam bo spet prinašal odgovore na vprašanja in luč v temo, pogum na pot življenja in zglede ljudi. Nudil vam bo napotke za človeka vredno življenje. Osvetljeval bo družinsko življenje in tudi mladi, jutrišnji nosilci našega življenja, bodo imeli svoj prostor.

Revija bo končno obveščala o vseh važnejših dogodkih življenja. Posebej iz Slovenije, slovenskega zamejstva, rojakov po svetu in v Argentini, kjer je naša revija zagledala beli dan in bo čez deset let, če Bog da, slavila svoj zlati jubilej.

Mir je možen

Dan miru leta 1972 in Škofovska konferenca v Rimu (1971) sta prosila: „Delajte za pravičnost.“ Toda — kakšen smisel ima ves trud za pravičnost v svetu, če pa praksa dokazuje, da trajnega miru sploh ni mogoče doseči?

Zakaj je Pavel VI. izbral letošnje geslo? Zato, da razblini vzroke nezaupanja glede miru pri velikih in malih in da postavi na temelj ZGODOVINE, PAMETI ter VERE to naše skupno podjetje grajenja novega sveta.

8.000 = 8.000

To je matematika zgodovine. Strokovnjaki ugotavljajo, da je izid bilance vse človeške zgodovine ta: doslej je bilo 8.000 vojn in 8.000 mirovnih pogodb. To bilanco pišejo pesimisti in optimisti na dveh vzporednih polah.

ČRNA POLA

To stran zgodovine pišejo črnogledi. Berimo jo: svet je neprestano v bojnem stanju, niti izkušnja dveh zadnjih svetovnih katastrof ni mogla preprečiti novih spopadov v Vietnamu, na Bližnjem vzhodu in drugje. Grozijo te nevarnosti: napetost Sever-Jug med bogatimi državami in ljudstvi „tretjega sveta“; surova tek-

ma v prisvajanju naravnih bogastev in oblasti; plemenska razlikovanja; kratenje svobode; nečloveško mučenje za izsiljevanje priznanja; podtalne revolucionarne sile, nezakonite ugrabitve; novi kolonializem. Vse to se dogaja, kakor da se nismo znali ničesar naučiti iz zgodovine.

SVETLA STRAN

Berimo polo optimistov: vedno je vladal mir na mnogih krajih sveta, a na žalost velja pravilo, da „srečni narodi nimajo zgodovine“, to pomeni, da obveščevalna sredstva pročajo več o vojskah kot o miru, več o pomanjkanju kot o blaginji ipd.

In tudi danes ravnamo po tem načelu: od leta 1945 do letos je bilo nad 50 večjih oboroženih spopadov, toda kdo pa ve, da jih je bilo v istem času preprečenih nad 200? Kako? S pogajanjem, s tihimi razgovori, z rdečim telefonom itd. Ali znamo ceniti prizadevanje vseh teh delavcev za mir na vseh področjih, od poljedelstva (Nobelova nagrada za mir!) do politikov in vojakov?

Optimisti trdijo, da ni nemogoče preprečiti oboroženih spopadov.

Pesimisti pa, da tudi ni mogoče doseči trajnega miru.

Kdo more trditi, da nimajo deloma prav prvi in drugi?

KDO BO ZMAGAL?

Ali pesimisi ali optimisti?

Papež se ne postavi na stran ne prvih ne drugih. Če je doslej jasno, da ne zgodovina ne pamet nista mogli privesti človeštva do trajnega miru, potem moramo iskati začetek in ohranitev miru v Bogu. Tako je govoril Pavel VI. ob obletnici svojega obiska na zborovanju OZN: „Mir je dragocena dobrina, a zelo zelo težko dosegljiva. Pa smo tudi že tedaj rekli: mir je možno doseči in ohranjati. Kako? Samo s človeškimi sredstvi? Ne. To se je izkazalo, da ne zadostuje, ker manjkata pripravljenost in dobra volja na eni ali na obeh straneh. Pravimo, da je mir možen: „Pri ljudeh je nemogoče, ne pa pri Bogu; zakaj pri Bogu je vse mogoče“ (Mt 19. 26). Imeti moramo vero, da je mir mogoče doseči. Bog nas ne prepusti slepi usodi, ampak nas z močno očetovsko roko vodi na tej poti.“

MIR JE SAD LJUBEZNI

Janez XXIII. je v okrožnici „Mir na zemlji“ postavil štiri stebre, na katerih stoji stavba svetovnega miru: resnica, pravičnost, ljubezen in svoboda.

„Mir je učinek ljubezni“ (sv. Tomaž Akvinski).

Da bo mir na svetu, nam je potrebna „navpična“ ljubezen do Boga in vseobsegajoča „vodoravna“ ljubezen do človeka samega (brez spremstva njegovih zmot in napak).

„... Človek, brat, moj brat, naš brat...“ (Pavel VI., 1. jan. 1971).

Če bomo imeli takšno mišljenje — ki je mišljenje Cerkve in volja Boga — potem bomo verjeli, da je „mir res možno doseči“.

Svetniki... iz mesa in kosti

Kaj vemo o treh kraljih?

Ob Jezusovemu rojstvu se božje razglasenje še ni polno izvršilo. V nekem odsevu se je Jezus spričo dogodkov, ki so njegovo rojstvo spremljali, Mariji in Jožefu ter nekaterim betlehemskim pastirjem vendarle dal spoznati kot obljubljeni Mesija. Za ves ostali svet pa je njegovo rojstvo ostalo zavito v neprodorno, od Boga hoteno, betlehemsko skromnost in nepoznanost.

Ko so v začetku 4. stol. poleg praznika 25. decembra tudi na Zahodu uvedli še praznik 6. januarja, ki se je najprej uveljavil na Vzhodu („bogojavljenje“), so z besedo „razglasenje“ začeli označevati prihod modrih z Vzhoda. In dejansko sta imeni „praznik treh kraljev“ in „praznik razglasenja Gospodovega“ dve misli enega in istega praznika: Modri so najprej prišli k novorojenemu Mesiju in po svojem povratku v njihovo domovino so Gospoda razglasili med svojimi rojaki za pričakovanega Odrašenika.

Stik z judovskimi izseljenci in njihovimi svetimi knjigami, potem zelo razširjeno pričakovanje skorajšnjega obljubljenega Mesija, poleg tega nastop nenavadne zvezde in končno v zvezi s tem še delovanje notranje milosti — vse to skupaj je nagnilo zelo izo-

bražene opazovavce zvezd, živeče v Mezopotamiji, Arabiji ali v Perziji, da so se odpravili na dolgo in zelo naporno pot.

Modri so že v prvi Cerkvi veljali za „prvence poganškega sveta“. V njih so bili na neki način h Kristusu pritegnjeni vsi narodi zemlje.

Modri so tedaj Kristusa priznali za mesijanskega kralja in ga „razglasili“ med svojimi rojaki. Zato posebno zahodna liturgija na ta praznik slavi predvsem Kristusovo kraljestvo. Praznik Gospodovega razglasenja je stari praznik Kristusa Kralja, a zaradi bližine z božičem, je zgubljal potreben vpliv na praktično življenje, posebno, ker je ponekod postal navaden delavnik (npr. v Franciji). Zato so sčasoma ustanovili poseben praznik Kristusa Kralja (danes na zadnjo nedeljo cerkvenega leta).

Zakaj ime kralji?

Pri nas in po vseh deželah, kjer so vero sprejeli iz Rima, se praznik ne imenuje „razglasenje Gospodovo“, ampak praznik sv. treh kraljev. Odkod to ime? Iz ljudske potrebe po jasnosti in nazornosti. Izraz „trije kralji“ nam daje bolj živo predstavo o obisku daljnih častivcev pri Jezusu kot izraz razglasenje Gospodovo.

Matej je edini od evangelistov, ki poroča o tem dogodku. A njegova pripoved je zelo preprosta in splošna. Ne imenuje ne osebnih ne krajevnih imen. Matej imenuje te popotnike modre ali mage. Iz evangelija nam ni znano bolj natančno skupno ali njihovo osebno poimenovanje. Imena Gašper, Miha, Boltežar so privzeta le iz legende, in še te so nastale šele v 6. stol. in kasneje.

Zakaj so modre začeli imenovati „kralje“? Za kristjane je to lažje razumljivo, ker nam praznično bogoslužje pomaga, ko te može tako pogosto imenuje kot kralje. Zgodovinsko pa so jih šele v 6. stol. začeli imenovati kralje. In ker jih tudi mašni obred tako imenuje, to ni nikogar motilo in sčasoma se je to poimenovanje posplošilo.

Novorojeno Dete
je bilo
cilj
sv. Treh kraljev.

Nekako istočasno s poimenovanjem in pod enakim vplivom se je ljudska predstava za stalno oprilela mnenja, da so kralji bili *trije*. Matej ne navaja nobenega števila oseb, pač pa pravi, da so prinesli trojen dar: zlato, kadilo in miro. Kaj je bolj naravno, kakor odtod sklepati, da so bili trije tudi darovavci? Slike v katakombah upodabljajo po 2, 4 ali še več modrin in še v 12. stol. sta upodobljena na freski v Barceloni le dva „kralja“. Sčasoma je obveljala misel in z njo upodabljanje treh kraljev, ki ima pa svojo utemeljitev tudi že v katakombah.

Kot v vsem sv. pismu, tako velja tudi v odstavku, ki nam opisuje obisk modrih pri novorojenem Kralju, da ni toliko važno človeško-tehnični opis kraja in oseb, ampak božje-vsebinsko oznanilo, ki nam ga Bog po svetih pisateljih sporoča. Vsak razlagalec sv. pisma skuša ob tem dogodku priporočati, da posnemajmo gorečnost ali stanovitnost ali zvestobo ali druge kreposti treh modrih. Vsaj to poskusimo, da ob branju tega dogodka ali ob jaslicah ne bomo ostali samo pri nepomembnih človeških zunanosti, ampak se zamislimo v pravo vsebino praznika in v odgovornost, ki jo imamo pred Bogom, da po zgledu treh kraljev razglašamo med brati Jezusa-Odrešenika.

Novi generalni tajnik Ekumenskega sveta krščanskih Cerkva

Na mesto pastorja Evgena Cason Blakea so izvolili generalnega tajnika ekumenskega sveta Cerkva pastorja Filipa A. Potter. Rodil se je 19. avgusta 1921 v La Dominique (Antillas). Študiral je v teološkem kolegiju v Kingstonu (Hamajka), v kolegiju Richmond v Angliji in na teološki fakulteti v Londonu. V juniju 1971 ga je univerza v Hamburgu imenovala za častnega doktorja.

Že v mladosti je bil vnet pristaš ekumenskega gibanja in je posvetil svoje življenje študiju in razlaganju sv. pisma. Ob študiju svetega pisma in zgodovine je stalno stremel po edinosti v različnosti, z namenom, da bi dosegel resnično edinost. Piše svetopisemske in družbene razprave in urejuje trimesečno revijo *International Review of Mission*.

V novembru 1971 je prišel v Rim kot direktor komisije za misijone in evangelizacijo, katera je oddelek ekumenske komisije Cerkva. V spremstvu glavnih sodelavcev komisije je bil pastor Potter sprejet v Kongregaciji za evangelizacijo narodov, v kongregaciji za katoliško vzgojo, v tajništvih za edinstvo kristjanov in za nekrstjane in nevernike. V splošni avdienci 10. novembra 1971 se je s svojim spremstvom predstavil sv. očetu, kateri ga je toplo pozdravil.

Razmišljanje o zakramentu pokore

Zelo veliko se danes piše o zakramentu pokore ali o spovedi. Teologi raziskujejo njegov zgodovinski razvoj v življenju in praksi Cerkve, zlasti v prvih krščanskih stoletjih. Razlagajo in utemeljujejo njegov dogmatični, zakramentalni značaj in pomen. Pišejo o njegovem vplivu na krščansko življenje, ker se ugotavlja dejstvo, da verniki ta zakrament nič več tako ne cenijo, kot so ga cenili do nedavnega. Mnogi tudi razmišljajo o morebitni njegovi reformi, o morebitnih nadomestkih in poenostavljenju dosedanje spovedne prakse, ki bi bolje odgovarjala modernemu človeku. Polno je takih in podobnih vprašanj.

Nekateri teologi gredo v svojih izvajanjih predaleč, prav tako nekateri reformatorji na področju dušnega pastirstva.

Da zavaruje dogmatični značaj spovedi in obvaruje hierarhijo in vernike pred neutemeljenimi in prenagljenimi spremembami v tradicionalni spovedni praksi, je Kongregacija za verski nauk, ki ji na čeluje kardinal Šeper, v soglasju s papežem, 16. junija 1972 objavila v trinajstih točkah jasne pastoralne norme, ki se nanašajo najprej na primere, v katerih se lahko da skupna generalna odveza, potem pa tudi podajo smernice glede splošne spovedne prakse.

Kot vidimo iz vsega tega, stoji zakrament pokore v ospredju splošnega zanimanja in je gotovo umestno, da o njem piše tudi naše Duhovno življenje. V zmedi pojmov in različnih mnenj skušajmo ostati na trdnem temelju cerkvene nauka in cerkvene discipline, da nam bo ta veliki zakrament božjega usmiljenja kakor doslej tako tudi v bodoče vir odpuščanja in posvečenja.

Odpuščanje grehov po sv. pismu

V našo veliko tolažbo nam sve-to pismo že na prvih straneh stare zaveze pokaže Boga kot usmiljenega očeta. Po grehu naših prvih staršev izvrši sicer zagrožene kazni, ker je Bog vedno zvest svoji besedi, bodisi v obljubah bodisi v grožnjah, vendar njiju in njihovih potomcev ne izroči pogubljenju, marveč obljubi Odrešenika, ki bo poplašal njih dolg in jim zaslужil izgubljeno večno življenje.

Izraelski narod zadoščuje Bogu s predpisanimi daritvami, ki pa seveda dosežejo svoj zveličavni učinek odpuščanja in sprave z Bogom le tedaj, kadar se jim pridruži spokorni duh in skesano srce darovalcev. Brez notranjega kesanja in iskrenega spreobrnjenja je odpuščanje grehov nemogoče. Po drugi strani pa je tudi izključeno,

da bi Bog zavrgel grešnika, ki se svojih grehov kesa in je odločen svoje življenje poboljšati. O tem je bil globoko prepričan kralj in prerok David, ki v svojem znamenitem spokornem psalmu poje: „Nad klavnimi daritvami nimaš veselja in če bi ti dal žgalne daritve, bi jih ne maral. Moja daritev, o Bog, je skesan duh, skesanega in ponižnega srca, o Bog, ne zametuješ“ (ps 50, 18-19). Isto tolažilno prepričanje oznanjajo tudi drugi preroki in na splošno vse svetopisemske knjige stare zaveze.

Odpuščanje grehov je bilo tedaj za skesanega grešnika od vseh početkov možno. Ni pa imela stara zaveza te gotovosti odveze, ki nam jo je prinesel in nam jo v sveti Cerkvi poklanja naš dobri Odrešenik. Njegovo poslanstvo je bilo po njegovih lastnih izjavah v tem, da poišče, kar je bilo izgubljenega, da odreši in zveliča grešnike. In to, kar se v stari zavezi nikoli ni slišalo, postane v novi zavezi vesela resničnost: Jezus sam v svoji božji oblasti skesanim grešnikom odpušča njihove grehe. Nad tem se pohujšujejo farizeji in pismouki, Jezus pa to svojo oblast s čudeži potrdi. To je v zadevi sprave z Bogom nova stvarnost, zmaga milosti nad grehom, čudoviti sad odrešenja.

Oblast ključev

To, kar Jezus sam vrši v svojem odrešilnem poslanstvu, izroča svojim apostolom. Najprej Petru kot

svojemu namestniku v Cerkvi, ki jo ustanavlja, in ki naj ji bo Peter skalnati temelj. Po veličastni Petrovi izpovedi: „Ti si Kristus, Sin živega Boga,“ mu Jezus zatrdi: „Dal ti bom ključne nebeskega kraljestva. In karkoli boš zavezal na zemlji, bo zavezano v nebesih, in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano v nebesih“ (Mt 16, 19-20).

S to izjavo je sv. Petru obljubljeni najvišji učenjski, pastirski in sodna oblast nad vso Cerkvijo, s tem tudi najvišji oblast odpuščati grehe.

Isto oblast, le v odvisnosti od Petra, da Jezus tudi ostalim apostolom: „Karkoli boste zavezali na zemlji, bo zavezano v nebesih, in karkoli boste razvezali na zemlji, bo razvezano v nebesih“ (Mt 18, 18).

Izraze „zavezovati-razvezovati“ je vzel Jezus iz judovskega izrazoslovja in so bili apostolom lahko umljivi. Tudi nam ni težko umejeti, da te Jezusove izjave pomenijo za Cerkev in njene predstojnike najvišjo duhovno oblast nad življenjem in dušami krščanskih vernikov. Je to v resnici delegacija same božje oblasti in se v krščanski tradiciji imenuje „oblast ključev“.

Velikonočno pooblastilo

Čeprav je v oblasti ključev že vključena tudi oblast odpuščati grehe, je Gospod Jezus zaradi popolne jasnosti to slednjo oblast še

posebej in izrecno podelil apostolom na velikonočno nedeljo, ko se jim je prvič skupno prikazal v Jeruzalemu.

O tem nam poroča med evangelisti samo sveti Janez, ki je svoj evangelij napisal zadnji in je v njem marsikaj dopolnil, kar so ostali trije evangelisti opustili. Besede tega poročila so nam znane, vsako leto jih poslušamo na belo nedeljo. Najvažnejše, ki spadajo v naše razmišljanje o zakramentu pokore, so naslednje: Potem, ko jih je dvakrat pozdravil z ljubeznivim pozdravom miru, jim reče: „Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem.“ In po teh besedah je vanje dihnil in jim rekel: „Prejmite Svetega Duha; katerim grehe odpustite, so jim odpuščeni; katerim jih zadržite, so jim zadržani“ (Jan 20, 21-23).

Iz te Jezusove izjave sledi, da bodo apostoli in njihovi nasledniki v božjem imenu izvajali nad grešniki duhovno, sodno oblast v posebnem zakramentu, ki je zakrament pokore. Po grešnikovi samoobtožbi bodo v Kristusovem imenu sodili in rabsodili, ali je vreden odveze ali ne. Dana jim je tedaj prava sodna oblast, ki pa je ne smemo preveč primerjati s svetno justico. Zakramentalna sodna oblast je duhovnega, verskega značaja. V spovedi gre za to, da se grešnik spet spravi z Bogom in s Cerkvijo. Tu ne gre za obsodbo, ampak za odrešenje. Bog ne išče kazni, ampak spreobrnjenje in so-

di grešnika ne po njegovih grehih, ampak po njegovem notranjem razpoloženju. Zakrament pokore je zakrament milosti in miru. Vendar je spovednikova oblast v svojem bistvu resnična sodna oblast.

Usmili se me, Bog, po svoji milostrčnosti in po obilnosti svojega usmiljenja izbriši mojo pregreho! Popolnoma me operi moje krivde in mojega greha me očisti. (Ps 50)

Temeljito ga je proti reformatorjem razložil tridentinski cerkveni zbor. Nanj se sklicuje kongregacija za verski nauk, ki v uvodu k že omenjenim normam pravi: „Kristus, naš Gospod, je ustanovil zakrament pokore, da bi verni grešniki zadobili od božjega usmiljenja odpuščanje žalitev, Bogu prizadetih, in bi se istočasno mogli spraviti s Cerkvijo. To je storil tedaj, ko je apostolom in njihovim zakonitim naslednikom dal oblast odpuščati in zadrževati grehe.

Tridentinski koncil je slovesno izjavil, da se za célostno in popolno odpuščanje grehov od grešnikov zahtevajo tri dejanja kot deli zakramenta, namreč kesanje, spoved in zadoščenje; izjavil je pa tudi, da je odveza, dana po duhovniku, dejanje sodnega reda in da je po božjem pravu potrebno spovedati se duhovniku vseh in vsakega od smrtnih grehov, kakor tudi okoliščin, ki njih vrsto spreminjajo, katerih se spovedenec spominja po skrbnem izpraševanju vesti“ (Pastoralne norme).

Nauk tridentinskega koncila vsebuje z ozirom na sodni značaj zakramenta pokore naslednje tri stvari: 1. oblast ki jo izvršuje delavec zakramenta, obsega dvojno pooblaščenje: grehe odvezati ali zadržati; 2. ta oblast izhaja od Kristusa in je namenjena svetosti kristjanov; 3. pripada izključno hierarhični Cerkvi, v kolikor

nanjo pada pastirsko poslanstvo in vodstvo, izročeno po Kristusu apostolom in njihovim naslednikom.

Katoliška teologija je po tridentinskem koncilu proti zmotnim naukom reformacije stalno poudarjala, da se v zakramentu pokore izvršuje sodna oblast ključev. V sodnem značaju pokore je glavna razlika, ki obstoja med odpuščanjem grehov, danem v zakramentu krsta, in med odpuščanjem grehov, storjenih po krstu, danem po zakramentalni sodbi in odvezi. V tej razliki je tudi poglobilni teološki razlog zakramenta pokore in temelj njegovega zakramentalnega značaja.

Sveti očetje imenujejo včasih zakrament pokore „trudapolni krst“, „druga pokora“, „druga rešilna deska po brodolomu“, izrazi, ki postavljajo zakrament krsta in zakrament pokore v isto območje „krščanskega spreobrnjenja“, pa istočasno tudi označujejo svoje pogoje vsakega od njiju. Krst se podeli le enkrat v življenju in odpusti vse grehe in vse zaslužene kazni. Zakrament pokore pa je bil po Jezusu postavljen z ozirom na človeško slabost in se ga v življenju lahko ponovno poslužujemo. Tudi v tem je značilna lastnost tega „drugega spreobrnjenja“, ki mora biti v življenju kristjana stalna skrb, stalna in učinkovita zahteva.

Alojzij Košmerlj

NOVA DOBA V KOROŠKI CERKVI

Celovška sinoda je 27. oktobra 1972 na svojem zadnjem zasedanju sprejela predlog o sožitju Nemcev in Slovencev v koroški Cerkvi.

Predlog je sestavila paritetna komisija, sestavljena iz treh nemških in treh slovenskih sinodalov, kateri sta predsedovala Nemeč dr. Ernst Waldstein in Slovenec dr. Valentin Inzko. Predlog ima sedem poglavij.

Prvo obsega uvod in se glasi: „Dejstvo, da v celovški škofiji že stoletja živijo Nemci in Slovenci, imamo za dokaz mnogovrstnosti stvarstva in za zgodovinsko pogojeno danost ter ga hvaležno sprejemamo kot nalogo kristjanom na Koroškem, da vodimo oba naroda k boljšemu medsebojnemu razumevanju in tako k dejavnemu sožitju v duhu krščanske ljubezni do bližnjega. Sožitje obeh narodov v koroški Cerkvi se bo razvijalo le tedaj, če bo vsakdo spoštoval pravico drugega, če mu bo zaupal in po ljubezni ravnal.“

Drugo poglavje razlaga koncil-ska načela o sožitju ljudi različnih narodnosti in oblik človeške kulture. Poudarjeno je, da javna oblast nima pravice določati posebnega značaja oblik človeške kulture, marveč mora zagotoviti ugodne pogoje in sredstva za napredek kulturnega življenja pri vsem, tudi

pri narodnih manjšinah. Drugi del tega poglavja že prinaša prve zakonske predloge. Sinoda je sprejela zakonski predlog, da mora biti vsakemu človeku dvojezičnega ozemlja omogočena uporaba njegovega jezika v duhu krščanske ljubezni do bližnjega in da morajo vsi cerkveni uradi, ustanove in organizacije in njihovi uradni predstavniki za to skrbeti. Dušno pastirstvo naj v dvojezičnih farah opravljajo duhovniki, ki obvladajo oba jezika. Cerkvene oblasti naj dajejo ob nameščanju duhovnikom navodila glede zadržanja, da se bodo mogli seznaniti z vprašanji in da bodo mogli po najboljših močeh prispevati k sporazumevanju in sodelovanju narodnih skupin. Bogoslovci celovške škofije naj se med svojim šolanjem seznanijo z vprašanji in nalogami na dvojezičnem ozemlju. Med šolanjem naj imajo tudi priložnost, da se bolje priučijo vsakokratnemu drugemu jeziku. V debati so zanimivo sami Nemci večkrat poudarili, da bi ne škodilo, če bi se med tujimi jeziki učili tudi slovenskega.

Tretje poglavje ureja področje bogoslužja. Načelo pravi, naj ima skupno obhajanje prednost, nikakor pa ne barantanje za „pravič-

ni“ delež obeh jezikov pri opravi-
vilu. Če kljub prizadevanju ni mo-
moče najti rešitve, daje tudi v bo-
doče latinski jezik osnovo za skup-
nost. Sinoda poziva vernike, naj
v znak skupnosti vsak poskuša so-
delovati tudi pri molitvah, odgo-
vorih in pesmih druge narodne
skupine. Precej debate je bilo za
primere pogrebov in porok, ko
svojci žele imeti samo en jezik
(nemški), navzoči pa so tudi čla-
ni drugega jezika. Obveljalo je
načelo, naj ima pri mašah in bo-
goslužnih opravilih v majhnem kro-
gu ter pri delitvi zakramentov in
pogrebih možnost sodelovati vsa
navzoča farna skupnost. Pri tem
pa je treba v veliki meri upošte-
vati željo neposredno prizadetih
in bližnjih sorodnikov.

SPREMEMBE JEZIKA PRI UČENJU VEROUKA

Četrto poglavje obravnava jezik
pri verouku v šolah. Predloga pra-
vi, da so otrokova prva osnovna
doživetja najvažnejša podlaga za
oblikovanje njegove krščanske ve-
sti in da se z veroukom verska
skušnja, ki jo je otrok doživel v
krogu družine, dopolni, izoblikuje
in postane zavestna. Verouk je
več kot le posredovanje znanja in
more prej postati doživetje, če ga
otrok sprejme v tistem jeziku, ki
mu gre do srca, to je v materi-
nem jeziku. Sinoda naroča star-
šem, da se morajo odločiti za ve-
rouk v tistem jeziku, v katerem je
bil otrok v družini deležen prvih

osnovnih doživetij in v katerem
se v njej versko življenje izraža
in razvija. Starši se morajo te
odločitve zavedati v vsej njeni
daljnosežnosti. Nanjo ne sme vpli-
vati zunanji pritisk ne agitacija
ne upravni odloki. Sinoda prosi
škofa, naj se pri dunajskem mini-
strstvu za pouk in umetnost trudi
za spremembo sedaj veljavnih u-
stavnih določil. Zanimivo je, da k
temu poglavju nemški sinodali niso
imeli dosti pripomb in da so po
izidih glasovanja sodeč tudi slo-
venski sinodali z njim zadovoljni.
Upajo namreč, da bo avstrijsko
ministrstvo le spremenilo zakon o
manjšinskem šolstvu na Koroškem
z dne 19. marca 1959, ki ga je
neki slovenski sinodal imenoval
grobokop slovenskega življa na
Koroškem. Ta zakon določa, da je
treba poučevati verouk na vseh
šolskih stopnjah k dvojezičnemu
pouku pripravljene otroke v nem-
škem in slovenskem jeziku. Na
glavnih šolah dvojezičnega ozem-
lja pa je bilo dovoljeno poučevati
verouk tudi tiste šolarje, ki so
bili prijavljeni k slovenskemu po-
uku, le v nemškem jeziku. Sloven-
ski starši zastopajo stališče, da bi
moral njihovi otroci na dvojezič-
nih šolah biti deležni verouka v
materinem jeziku. Nekateri starši
svojih otrok v svetnih predmetih
ne pripravljajo k dvojezičnemu po-
uku, želijo pa, da bi bili njihovi
otroci deležni pouka v svojem ma-
terinem jeziku ali pa vsaj v obeh
jezikih. Tudi nekateri nemški star-
ši pripravljajo svoje otroke k dvo-

jezičnemu pouku. Ti otroci bi morali biti v skladu s sedanjimi zakoni deležni verouka tudi v slovenskem jeziku. To pa ni mogoče, ker ti otroci še ne obvladajo slovenščine.

PRIKRIT NAPAD NI USPEL

Peto poglavje zagotavlja uporabo slovenščine v župnijskih svetih, v dekanijskih svetih in v ostalih gremijih in pri skupnih prireditvah.

Šesto poglavje govori o škofijem zastopstvu Slovencev. Kot predstavniško zastopstvo Slovencev v škofiji se ustanovi slovenski pastoralni odbor, ki ga sestavlja približno petnajst članov. Pri škofijskem ordinariatu pa se ustanovi uradno zastopstvo, ki v stalni povezavi s slovenskim pastoralnim odborom zastopa zadeve slovensko govorečih vernikov pred škofom in pred škofijskimi uradi. Za to mesto predloži slovenski pastoralni odbor imena treh oseb.

Sedmo poglavje govori o koordinaciji sožitja in skupnega dela obeh narodnih skupin. Ob njem se je vnela huda razprava, ki bi kmalu vse z muko opravljeno delo vrgla v vodo. Nemški sinodal Ebner je s podpisani 21 sinodalov predložil novo obliko tega poglavja. V uvodu je najprej napadel slovenske duhovnike s trditvijo, da se nemška narodna skupina v južni Koroški boji zapostavljanja od strani slovenskih duhovnikov, ki delajo na dvojezičnem področju.

Napisal je tudi, da se bo nemška narodnostna skupina še bolj oddaljila od Cerkve, če bo slovenska narodna skupina imela pravice, ki jih nemška ne smatra za uteleljene. Dr. Inzko se je pred tem predlogom odločno uprl. Razprava je bila odložena, da bi našli kompromis. Po večurnih pogajanjih je do njega prišlo. V novi obliki sedmega poglavja ni nobenega napada na slovenske duhovnike in postavljeno je načelo, da je treba izčrpati vsa sredstva za pametno rešitev nastalih sporov.

Marija na Sveti Gori pri Gorici

Mihael Rua:

pristet k blaženim

29. oktobra 1972 je v baziliki Sv. Petra v Rimu papež Pavel VI. proglašil za blaženega salezijanskega duhovnika Mihaela Rua. Bil je prvi don Boskov naslednik v vodstvu salezijanske družbe. S svojim življenjem je dokazal, da je ljubil Boga nad vse, svojega bližnjega pa bolj kot sam sebe.

Mihael Rua ni eden od „znamenitih in slavnih“ svetnikov. V svojem življenju ni naredil nič takega, kar naj bi „pretreslo“ svet ali „usmerilo“ Cerkev na „nova pota“. Bil je le „človek“ preprost in neopazen, eden od neštetihi „malih ljudi“, pa čeprav je bil vrhovni predstojnik neke družbe, ki pa je komaj zaživela ter v svetu in v Cerkvi ni še nič pomenila.

Mihael Rua — drugi don Bosko. Res je, na videz ni prav nič podoben don Bosku, svojemu učitelju. Kakor je don Bosko z vsem, kar je bilo na njem in v njem, privlačeval mladino, tako je don Rua s svojim asketičnim obrazom in postavo lahko navdušil le pobožne ljudi.

Predstavljajte si don Boska, na katerega se obeša grozd fantičev, medtem ko jim pripoveduje zgodbe, ki jih spravljajo v smeh in navdušenje, ali kako svoje fante „seje“ za seboj v teku pri svojih petdesetih letih! Mar je don Rua

res samo senca svojega duhovnega očeta? Niso ga zastoj imeli v družbi za „živo pravilo“, vse kar je bilo najbolj nevhvaležnega, si je naprtil.

Zares se je treba prisiliti, da bi se zanj zanimali ali imeli zanj celo simpatijo. Tako je bil ves skrit v svojih dolžnostih, da je postal neopazen.

Skušajmo se mu približati.

Mihael Rua je zadnji, deveti sin turinskega delavca. Neznatne postave je, toda iz sebe izžareva neko fineso duha, ki osvaja. Posebno ga veselijo cerkveni obredi, kar pri mladih ni ravno običajno. Po očetovi smrti dobi v don Bosku novega očeta, ki ga več ne zapusti.

„Vzemi, Mihec,“ mu pravi don Bosko, ko ga sreča na ulici.

„Kaj naj vzamem,“ si misli deček, in gleda tega čudnega duhovnika, ki mu ničesar ne ponuja, le z desno roko maha nad levo roko, kakor da bi jo hotel razpoloviti.

„Hočeš, Mihec, da bi si delila vse napol?“ odvrne don Bosko. Tako pride Rua v družčino duhovnika, ki je zrevolucioniral turinsko predmestno mladino.

„Dragi Rua, sedaj začinjaš novo življenje. Vedi pa, preden boš prišel v obljubljeni deželo, boš moral iti preko Rdečega morja in Sinajske puščave. Če mi boš po-

magal, bova oba prišla tja. Si za to?"

Leto 1854; razglašenje verske resnice o brezmadežnem spočetju Dev. Marije. Turinski Oratorij je doživljal silno marijansko pobožnost. Med najbolj gorečimi je bil gojenec Dominik Savio, ki je imel na voljo samo tri leta, da je postal svetnik. Tistega leta se je pridružilo don Bosku nekaj večjih fantov, med njimi tudi Rua.

Takole je zapisal: „Don Bosko nam je predložil, da naj bi z božjo pomočjo in na priprošnjo sv. Frančiška Saleškega začeli izvajati praktične vaje v dobroti do bližnjega. Za to delo bi se pozneje obvezali z obljubo, in če bo primerno in mogoče, tudi z zaobljubo Gospodu. Tisti večer so se tisti, ki so se obvezali za to delo, privzeli ime salezijanec.“

Istega leta je v Turinu izbruhnila kolera. Don Bosko in njegovi fantje niso vedeli, kako bi bolj učinkovito pomagali bolnim. Vsi so se z navdušenjem vrgli v to delo. Nikogar se ni prijela bolezen.

V Pinardijski hiši v Valdoccu — don Boskovem Oratoriju — večje vzdušje prvotne Cerkve. Don Boskova mati Marjeta bedi nad svojimi sirotami. „Janez.“ pravi mati svojemu sinu, „tvoji fantje so res pridni, Miha pa prekaša vse!“

„Nekdo od vas,“ pravi nekoč don Bosko svojim fantom, „bo postal škof.“

Vsi se ozrejo na Rua in vpijejo:

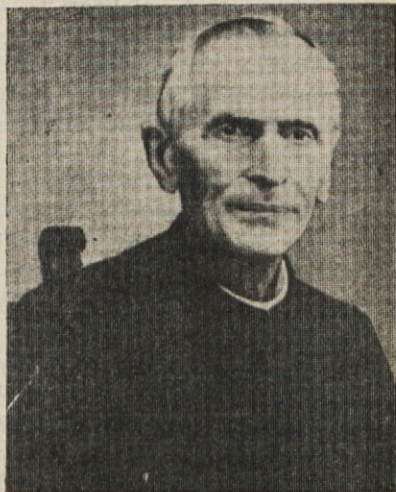
„Mi-ha, Mi-ha, Mi-ha!“

„O ne“, odvrne don Bosko, „Miha ne bo nikoli Mon-signore (moj gospod), ampak bo vedno ‚mon povero‘ (moj ubogi)!“

Mihael je tedaj že prevzemal skrb za fante. Ponoči pa je Rua svojemu vzgojitelju prepisoval njegove skoro nečitljive spise o vseh mogočih stvareh, od pisem škofom in papežu, državnikom, dobrotnikom, pa do knjig, ki so razlagale zgodovino Cerkve in vse do decimalnega sistema.

Medtem je Rua nadaljeval svoje študije na univerzi, postal duhovnik in pri 26 letih ravnatelj zavoda v Mirabellu.

— — —
Ves čas, ko je don Bosko še živel, in prav tako po njegovi smrti,

Don Mihael Rua, prvi Dan Boskov naslednik

je Mihael Rua živel samo za njegovo ustanovo. Z neskončno potrpežljivostjo je utrjeval don Boskovo delo. Bedel je nad njegovim vzgojnim načrtom in metodo. Pri vsej svoji izredni občutljivosti in obzirnosti je dajal raje vtis strogega in zahtevnega predstojnika, samo da bi ohranil v družbi vzgajanje na osnovi zaupljivosti, ljubeznivosti, razumnosti in pobožnosti.

Don Bosko je Rua poznal in ga je posvaril:

„Sinoči se mi je sanjalo,“ je dejal don Bosko svojim fantom po večernih molitvah, „da sem se hotel iti spovedat. Opazil sem don Rua pri klečalniku v zakristiji. Približal sem se mu, da bi mu povedal svoje grehe... pa sem opazil, da ima tako strog obraz, da se mu nisem upal približati.“

Fantje so se zasmeli, Rua je mirno „požrl“ in se nasmehnil, ko so mu v šali očitali.

„Vidiš, Rua, še don Bosko se te boji!“

Don Bosko se poslavlja od svojih sinov. Skoro vsi so se zbrali pri njegovi postelji. Iz daljne Patagonije je prišel Cagliero. Že misijonski škof, kakor mu je napovedoval don Bosko.

Rua se je sklonil k svojemu očetu in ginjen zamrmral: „Don Bosko, vsi smo tu pri tebi. Prosimo te, da nam odpustiš vse, kar si moral zaradi nas pretrpeti. Blagoslovi nas še enkrat.“

Od tedaj je don Rua prevzel

očetovo mesto na čelu skupine apostolov. Oznanil jim je svoj program: zaenkrat ne misli ustanavljati kaj novega, pač pa obstoječe delo razvijati in organizirati. Medtem, ko ni mogel ustaviti ognja, ki je prešinjal mlado družbo, in so se kljub njegovemu programu ustanove množile, je vseeno zagrizeno skrbel za njihov notranji razvoj in duhovno poglobitev.

Moč za to ogromno in delikatno delo je prejemal pri evharistiji in pri Mariji. Kakor je bil neusmiljen do svojega izmozganega telesa, je bil poln pazljive skrbi do svojih sinov: „Dragi sinovi, nismo iz jekla! Sicer pa ne pozabimo, da nismo nenadomestljivi!“

Že v letih je Mihael Rua dejal: „Če bi se še enkrat moral odločiti za redovniški poklic, bi šel samo k don Bosku!“

Res je bil v mnogočem podoben Frančišku Saleškemu, človeku, ki si je ljubeznivost moral pridobiti.

Nekoč so mu sobratje povedali, da je mlad predstojnik poln besed o ljubezni, s svojimi pa postopa kakor tiran. Don Rua mu je poslal paketič medu s pripisom: „Svetujem, da ga pridno jemlješ vsak dan.“

Mihael Rua je kot vrhovni predstojnik salezijanske družbe prišel dvakrat na obisk v Ljubljano. Najprej leta 1904 za slovesno blagoslovitev temeljnega kamna cerkve Marije Pomočnice na Rakovniku, drugič na leta 1908, ko je bil na noti v Sveto deželo.

kaj pravite?

Več obhajil ali manj spovedi?

Zdi se, da ljudje hodijo k obhajilu bolj pogosto kot pred leti, da so pa danes spovedi veliko bolj poredke kot prej. Se mar danes manj greši?

Najprej je treba potrditi dejstvo. Razne statistike po katoliškem svetu so soglasne v tem, da je danes veliko več obhajil kot pred nedavnim, da je pa število spovedi sorazmerno precej manjše. Zdaj se, da je to dejstvo treba pripisati dveh činiteljema:

1) Veliko večje cenjenje obhajila in udeležbe pri sveti maši z obhajilom. Včasih je bilo tako žalostno gledati polne cerkve pri sveti

maši, ko je pa prišel trenutek obhajila, je pa le zelo majhno število vernikov pristopilo k obhajilni mizi. Najbrž je bil to ostanek janzenistične stroge vzgoje in napačnega umevanja svetega obhajila kot nagrade za lepo življenje, ne pa kot hrane potrebnih in znamenje povezanosti s Kristusom in njegovo Cerkvijo. Obhajilo je najboljši način in skoro edini logični, kako biti zares aktivno pri sveti maši, ki je daritev in daritvena pojedina. Verjetno je ta porast obhajil pri sveti maši eden od sadov liturgične reforme.

Morda dajemo danes tudi spovedi bolj pravičen smisel kot pa nekdanj. Vsaka spoved mora biti novo spreobrnjenje in približanje Bogu ter bližnjemu v ljubezni, in tako progresivno dviganje k Bogu. Vendar pa je res, da je verjetno razlog za manj pogosto spovedovanje tudi v tem, da nam je vest nekoliko otopela. Smisel za greh in njega hudobijo se je v mnogih vernikih poplivil. Obenem pa človeka tudi vedno več stane pred samim seboj, pred Bogom in pred soverniki priznati, da je grešnik.

Ker pa smo dolžni o vseh ljudeh dobro misliti, dokler se ne dokaže nasprotno, ne moremo nobenega vernika, ki hodi redno k obhajilu brez predhodne spovedi, obsojati, češ da gre nezadostno pripravljen k obhajilu. Boga moramo zahvaliti, da kristjani čutijo potrebo po božji milosti in moči za težki življenjski boj in za ohranitev vere ter reševanje življenjskih problemov.

Kakšen smisel ima češčenje sv. podob?

V svetem pismu je rečeno: „Ne smeš si narediti nobene izrezljane podobe, nobene podobe tega, kar je zgoraj na nebu ali spodaj na zemlji, v vodi ali pa pod zemljo. Ne smeš poklekovati pred podobami in jih častiti. Kajti jaz, Bog, sem ljubosumen Bog“ (Ex 20, 4 sl.). Kako torej, da Cerkev dovoljuje ali celo priporoča češčenje svetih podob?

Stara zaveza prepoveduje češčenje, ki bi se izkazovalo podobam kot takšnim, ne pa v njih upodobljenim osebam. Tudi Cerkev prepoveduje češčenje, ki bi ga ne izkazovali osebam, temveč podobam samim, kot da bi te imele v sebi neko magično moč. V tem oziru velja, kar sveto pismo pravi na drugem mestu: „Poganski bogovi so samo srebro in zlato, upodobljeni s človeškimi rokami. Imajo usta, pa ne znajo govoriti, imajo oči, pa ne vidijo. Imajo ušesa, pa ne morejo slišati, v njihovih ustih ni nobenega diha“ (Ps 34, 15-17).

Tridentinski koncil izrecno uči, da se svetim podobam ne sme izkazovati češčenje zaradi neke njih notranje moči ali pa v zaupanju na nje same, ampak le zaradi oseb, ki jih te podobe predstavljajo. Tudi milostnim podobam na božjepotnih krajih ne smemo pripisovati nobene lastne moči. To bi bila magija. V njih častimo le svete osebe, ki se teh podob poslužujejo za deljenje posebnih dobrot.

Upravičeno in primerno je češčenje Boga in svetnikov zaradi telesno-duhovne narave človeka. Pot človekovega spoznanja gre od čutnega do duhovnega. Svete podobe nam tako morejo pomagati vzbuditi duhovna dejanja češčenja, prošnje itd. Zato je bilo češčenje podob v Cerkvih v navadi od prvih časov naprej pa do danes. Res pa je tudi, da je Bog kot čisti duh manj primeren za upodabljanje kot pa Kristus in svetniki, ki morejo zaradi svoje telesnosti biti upodobljeni.

Cerkev torej dovoljuje in celo priporoča češčenje svetih oseb v svetih podobah. Tako je npr. 2 vatikanski koncil med drugim določil: „Običaj, da se v cerkvah izpostavljajo svete podobe vernikom v češčenje, ostane nedotaknjen.“ Obrača pa se Cerkev proti vsemu pretiravanju v tem oziru, zato na drugem mestu isti koncil zahteva, naj bodo svete podobe „v cerkvah izpostavljene v zmernem številu in pravem redu, da ne bodo vzbujale začudenja vernikov in da ne bodo povod za manj zdravo pobožnost.“

Vljudnostni izrazi – hinavščina?

Ali niso vljudnostni izrazi pogosto prikrita hinavščina? Saj še človeku, ki ga prav nič ne maramo, napišemo v pismu „spoštovani gospod“ in se od njega poslovimo „z velikim spoštovanjem“ itd.

Vljudnost spada bistveno h krščanskemu življenju, ker je udejstvovanje ljubezni do bližnjega. Pavel opominja kristjane: „Bratsko se med seboj ljubite; v spoštovanju drug drugemu pruvjte!“ (Rim 12, 10).

Seveda pa vljudnost kot krščansko zadržanje ne obstoji samo v zunanjem lepem vedenju, ampak predvsem v notranjem spoštovanju, katerega lepo vedenje izraža. Zato morajo biti vljudnostni izrazi res pristni, prisrčni in preprosti. Pretirana vljudnost vsebuje nekaj nepristnega in redno izvira tudi iz nepravilnih namenov.

Nevljudnost, grobost je znak pomanjkanja notranje ljubezni in pravega odnosa do bližnjega. Najslabša vrsta nevljudnega vedenja je psovane in zmerjanje. Jezusovo svarilo nas pouči, da more človek v tem tudi težko grešiti: „Kdor pravi svojemu bratu „bedak“, zasluži, da pride pred veliki zbor, kdor pa mu reče „brezbožnež“, zasluži, da pride v peklenški ogenj“ (Mt 5, 22).

Uporaba vljudnostnih izrazov tudi do ljudi, ki nam niso ravno pri srcu, ni hinavščina, če je v nas vsaj nekaj dobre volje, da bi svoj odnos do njih izboljšali. Tedaj je vljudnostna oblika, ki jo uporabimo, izraz te dobre volje.

Pri presojanju teže nevljudnostnih izrazov, je treba upoštevati poleg uporabljenih izrazov tudi občutljivost oseb, katerim so namenjeni in fraze ki jih uporabijo. Preprostejši ljudje si marsikaj lahko rečejo,

kar bi bilo za bolj občutljivega človeka že resna žalitev. Po drugi strani pa lahko nedolžna šala tudi na račun kakšne majhne napake bližnjega dvigne dobro razpoloženje v družbi. Vendar pa naj bi veljalo pravilo, da se na račun bližnjega ne delajo šale.

Ali se je treba zatekati k svetnikom?

Čemu se obračamo v molitvi na svetnike s prošnjo, naj posredujejo za nas pri Bogu? Če nam Bog kaj hoče dati, nam bo dal tudi brez njihovega posredovanja, ali ne?

Odg.: Bog je lahko od vse večnosti sklenil, da nam bo določene milosti dal le, če ga bomo zanje prosili in da jih brez molitve ne bo dal. Tako je lahko sklenil tudi, da nam bo druge milosti dal le po priprošnji svetnikov. Zato je primerno, da se zatekamo k svetnikom, ne da bi s tem predruščili božjo voljo (to je nemogoče in absurdno), ampak da se mi prilagodimo božjim večnim sklepom, ki v določenih primerih hoče posredovanje svetnikov in čaka nanj. Zakaj pa ga hoče? En razlog bi bil morda tale: kakor je oče vesel in celo pričakuje, da se prošnji enega otroka pridružijo še drugi otroci, ker se s tem pospešuje medsebojna ljubezen in solidarnost, tako nekako je tudi Bog vesel, če vidi, kako smo mi tukaj in oni tam združeni v ljubezni in si pomagamo med seboj.

KITAJSKA, kot sem jo jaz videl

Pater Ismael Quiles (66 let), profesor jezuitske univerze Salvador v Buenos Airesu, priznan mislec in dober poznavalec vzhodnih kultur, je lani obiskal komunistično Kitajsko. Za naše bralce objavljamo njegove vtise.

Obisk je bil zasebnega značaja in napravil sem ga s skupino Argentinec, ki se zanimajo za azijske kulture. Stroški so šli na račun nas samih.

Naš namen je bil spoznati stvarnost Kitajske in kako se je obnesel sistem. Mene je to še posebej zanimalo. Poznal sem že druge azijske kulture, manjkalo pa mi je poznati kulturni položaj te dežele, ki je bila v svoji zgodovini tako kulturno visoka in je v sedanosti tako sporna.

Argentinska agencija Mundus se je povezala z Luxingshe, kitajsko mednarodno agencijo v Pekingu,

ki je uradno določena organizacija za obisk tujcev na Kitajsko. Ta nam je preskrbela prek kitajskega poslaništva v Parizu vizume, organizirala program in se zavzela za nas ves čas našega bivanja na Kitajskem.

28. februarja smo odpotovali z Air France iz Pariza v Šanghaj. Nič nismo vedeli, kako nas bodo sprejeli in z nami ravnali na našem potovanju. Z velikim zanimanjem smo stopili na tla kontinentalne Kitajske. Ko smo prišli na letališče, se nam je približala mlada gospa in nas pozdravila s prijaznim nasmehom in v pravilni španščini: „Izrekamo toplo dobrodoščilo argentinskim prijateljem.“ Predstavila nam je mladega gospoda, ki je tudi govoril španščino. Povedala sta nam, da pripadata osrednjemu uradu Luxingshe in da sta prišla iz Pekinga, da bi nas spremljala ves čas našega obiska na Kitajskem. Predstavila sta nam še nekaj uradnikov šanghajske agencije. Inmigracijske in carinske opravke so izvršili zelo hitro in preprosto.

Ta sprejem s krajevnim odborom in to prijazno ravnanje z „odličnimi gosti“ sta se ponavljala v vseh mestih, ki smo jih obiskali, kot tudi v vseh tovarnah, šolah in ustanovah. Povsod so nas sprejemali z veliko prijaznostjo in simpatijo, večasih z lepaki, ki so tisočkrat ponavljali „dobrodoščilo argentinskim prijateljem“. Ne samo v tovarnah in šolah, marveč

tudi v kinematografih so vsi vstajali in nam ploskali ob vstopu in odhodu.

Priredili so nam v čast banquete v Šanghaju, Pekingu in Kantonu, z napitnicami, dobrodošlicami in izrazi prijateljstva, ki sem jim jaz odzdravljajal z enako vljudnostjo. Izbranost in obilje kitajskega obeda je bil drugi dokaz velikodušnosti in pristrčnosti do nas. Potovanje je trajalo dvaindvajset dni. Obiskali smo sedem mest: Šanghaj s tremi milijoni prebivalcev; Suchov in Usi, dvoje prikupnih mest v notranjosti; Peking, glavni cilj obiska; Nanking, ki je bil nekaj časa glavno mesto; Wujan, mesto v notranjosti, s silnim industrijskim zagonom kjer smo obiskali enega izmed velikih železarskih središč kontinentalne Kitajske; Kanton, mesto in obmejno pristanišče blizu Hong Konga.

Razen turistično zanimivih spomenikov, kot so npr. kakšna pagoda, „Prepovedano mesto“ v Pekingu, veliki kitajski zid, vrtovi in jezera, smo obiskali v vsakem mestu tudi tovarne, šole, komune (kolektivne poljedelske enote) in industrijske razstave, kar nam je omogočalo tesnejši stik s stvarnostjo in z ljudstvom.

Ni mogoče popisati vsega, kar smo videli in doživljali v teh dvaindvajsetih intenzivnih dneh. Zato bom rajši strnil nekatere vtise, ki smo jih prejeli.

Dobro se zavedam številnih

omejitev našega obiska in zato tudi relativne veljave naših opisovanj in mnenj. Dvaindvajsetdnevni obisk, se zdi, da ne dovoljuje presoјati zapleteno stvarnost brezmejne Kitajske. Povrh so nas zmeraj spremljali in vodili tolmači, ki so izbirali ustanove in zanimive točke, ki smo jih obiskali. Vendar so nas oni spraševali po naših željah in včasih smo dosegli kakšno spremembo.

Prvo, kar zbuja pozornost, je to, da ni videti v ljudstvu velikih družbenih razlik. Je neka zenačenost tako v oblačenju kot v družbenem statusu. Edini, ki so videti bolje oblečeni in z višjim življenjskim standardom, so funkcionarji in uradniki višje stopnje.

Takoj opaziš velik red in disciplino v vsem javnem življenju: na cestah, v tovarnah in v šolah. Ta disciplina in zenačenost v oblačenju moških in žensk ustvarjata vtis, da si v ogromnem internatu.

Opazna je visoka raven javne morale. Morala je tam zelo stroga. Ni prostitucije ne pornografske literature ne kabaretov ali kakšnega drugega načina nočnega življenja. Mladina se posveča delu in političnemu idealu. Tudi ni opaziti kraje in v nekaterih hotelih smo lahko mirno puščali odprta vrata. Za razvedrilo so izleti, šport in revolucionarno vzgojne prireditve.

Vse dela vtis, da je dežela organizirana v rastočem razvoju lahke in težke industrije. Vsi so za-

posleni in prebivalstvo dela intenzivno in trdo.

Lahko opaziš silno narodno mistiko in teženje po samovzdrževanju in utrditvi lastne narodnosti z gospodarsko, politično in ideološko neodvisnostjo od drugih držav.

Opaziš tudi vojaško vzgojo naroda od srednje šole naprej. To odgovarja narodni mistiki in je takoj opazno in na cesti srečuješ veliko ljudi v vojaški uniformi.

Čeprav ni bede, je življenjski standard naroda zelo strog, nizek, skoraj standard splošnega uboštva. Nekateri so imenovali Kitajsko „paradiž siromakov“.

Plače so nizke, vendar dovoljujejo skromno življenje.

Pomanjkanje informacij o stanju v drugih državah je tudi opazno. Razpolagajo le z informacijami, ki jih daje vlada in ki so na splošno enostranske in tendenčne.

Zato imajo napačno podobo o življenju ljudstva v t. i. kapitalističnih deželah in ne vedo, da je v večini teh dežel življenjski standard višji in svoboda večja kot pa na Kitajskem.

Jasno se vidi popolna odvisnost državljana od vlade v vseh pogledih življenja: v gospodarskem, političnem, kulturnem, delovnem, razvedrilnem, osebnem in družinskem.

Državljan je podvržen intenzivnemu, trajnemu in izključnemu pouku marksistično - maoistične ideologije.

Zato je psihološko onesposobljen, da bi kritiziral sistem, povrh pa še vsaka kritika velja za protirevolucionarno, ki jo je treba s silo zatreti.

Kot lahko razberemo iz teh opisovanj, je precej pozitivnih vidikov, kot npr. zmanjšanje bede v ljudstvu, organiziranje ogromne dežele, pospešen industrijski razvoj, ustvaritev narodne mistike, ki daje enotnost narodu in se zavzema za neodvisnost dežele.

Toda po drugi strani so vsilili strog način življenja, z velikimi gospodarskimi žrtvami za ljudstvo in zlasti še z odvzemom svobode mišljenja. To napravi vtis o resničnem stanju alienacije naroda, ki ni svoboden, da bi mislil sam zase.

Od tod se porajajo logična vprašanja spričo te izkušnje: Ali ni bilo druge poti, da bi se oprostili bede, kot ta popolna podvrženost prebivalstva? Koliko generacij se bo žrtvovalo, predno bodo dosegli sprejemljivo življenjsko raven in zlasti večjo svobodo mišljenja? Ali je človeško žrtvovati eno ali več generacij za preizkušanje neke ideologije? Kitajska ljudska republika, se zdi, je eden izmed najbolj čistih primerov državnega socializma.

Naslednji opis nam bo pomagal razumeti značilnosti, ki smo jih našli, in smisel vprašanj, ki smo jih zastavili.

(Bo še)

SVET V ŠTEVILKAH

Po najnovejših podatkih je danes **tri milijarde 593 milijonov 475 tisoč ljudi**. Največ jih je v **Aziji** in sicer **dve milijardi 33 milijonov 608 tisoč**. Na drugem mestu je **Evropa**; šteje **695 milijonov 563 tisoč ljudi**. Za Evropo je **Amerika** s **449 milijoni 398 tisoč ljudmi**. Četrto mesto pripada črnemu kontinentu: **Afriki**; šteje **346 milijonov ljudi**. **Oceanija** pa ima **18 milijonov 900 tisoč ljudi**.

Po veri je **največ katoličanov** in sicer **605 milijonov 918 tisoč ljudi**. Ti so na vseh koninentih sveta. V **Ameriki** jih je **276.245.000**. V **Evropi**: **242.744.000**. V **Afriki** **38.046.000**. V **Aziji** **44.479.000**. V **Oceaniji** pa **4.404.000**.

Katoliška Cerkev ima **en milijon in pol duhovnikov, redovnikov in redovnic ter diakonov**. Duhovnikov je **413.438**, od tega škofijskih **267.969**, redovnih pa **145.469**. Redovnikov-neduhovnikov je **84.441**. Redovnic nekaj nad milijon. Diakonov pa je **200**.

Evropa ima **250.000 duhovnikov**. V **Afriki** je **16.000 duhovnikov**.

Katoliški veri sta najbližji **pravoslavna in protestantska**. K pravoslavni se prišteva **150 milijonov ljudi**, k protestanskim pa **280 milijonov ljudi**.

Za katoličani, ki so na prvem mestu, pridejo **muslimani**; teh je **480 milijonov**. Na tretjem mestu so **konfucionisti**: **376 milijonov ljudi**. **Budistov** je **176 milijonov**. **Šintoistov**: **73 milijonov**. **Taoistov**: **56 milijonov**. **Judov**: **15 milijonov**. K ostalim veram in — brezbožcev — pa se prišteva **915 milijonov 457 tisoč ljudi**.

Msgr. Jagodic: težave ljubljske škofije med vojno

Ob zlati maši je msgr. J. Jagodic uredništvu naše revije odgovoril na več vprašanj, med drugimi tudi o stanju ljublj. škofije med vojno.

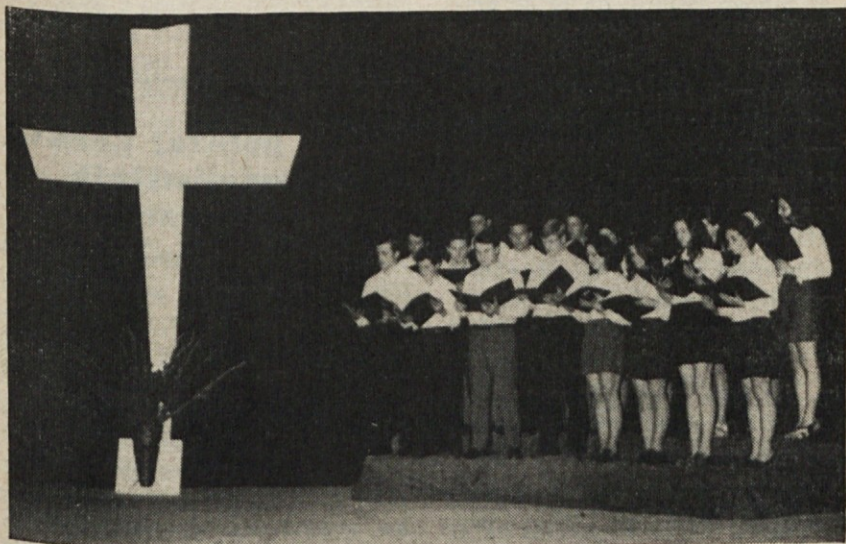
Gospod urednik! Postavljate mi vedno več vprašanj, katerim sem komaj kos. Kakšne težave so bile med vojno doma, je bilo že nešteto krat popisano. Svoj čas sem objavil v Zborniku Svob. Slovenije zagovor škofa Rožmana na vse točke procesa pred vojaškim sodiščem v Ljubljani, kjer je bil škof obsojen, kakor sem zapisal zgoraj. Ta zagovor je poslal škof še iz Celovca, kjer je bil nekaj časa od Angležev interniran. Zagovor sem našel v škofovi zapuščini, ki mi je bila izročena po njegovi smrti. V tem zagovoru je škof popisal vse razmere in težave, ki so bile v domovini in posebej v njegovi škofiji. V aprilu 1941 so Nemci napadli Jugoslavijo in jo zasedli. Slovenijo so zasedli tako, da je prišel en del pod Nemčijo, en del pod Italijo, ker je tudi ta zasedla domovino. Ljubljanska škofija je bila razdeljena v dva dela: Gorenjska je prišla pod Nemčijo, Dolenjska in Notranjska pod Italijo. Škofovo pastirovanje je bilo na ta način od sile otežkočeno. Na Gorenjsko ni smel, ne osebno, ne

po pismih in pastirskih listih. V odseku škofije pod italijansko zasedbo je bilo delo kar moč otežkočeno. Italijani so se delali v začetku uslužni in prijazni, kar pa ni dolgo trajalo. Nastopila je OF, sprva kot splošna narodna ustanova, dokler ni pokazala prave barve, na vso moč rdečo. Šlo ji je za načelo: sedaj ali nikoli. Začeli so s sabotažami in zasedbene oblasti z represalijami. Na tisoče ljudi je moralo v koncentracijska taborišča, eni na italijanske otoke, drugi v Dachau. Začeli so z umori, požigi in ropi. Pošteni ljudje so se postavili v bran, nastale so najprej Vaške straže, potem Dombanci. Torej dve fronti, katerim je šlo za vse. Na tisoče dobrih in tudi zapeljanih ljudi je padlo. Škof ni mogel drugega, kot da je bodril, tolažil in tudi gmotno pomagal, kolikor je mogel. V Ljubljani je bil vsaj toliko svoboden, da je mogel iti na roko onim, ki so trpeli pod Italijani. Na stotine prošenj je šlo skozi škofove roke na razne urade za oprostitev obsojenih in izgnanih v prisilna taborišča. V Ljubljani stoji pred škofijsko palačo kip roke Rožmana, ki s prstom kaže proti škofiji, češ, da je nekoč na zbrano množico prisilcev pred hišo dal streljati. To

pa je ostudna laž! Škof kaj takega ni nikdar storil. (Dobro, da je nekdo skrivaj odbil tisti prst, da stoji soha do danes okrnjena. Podtaknili so to storitev menda kanoniku Šimencu in ga seveda pošteno pretepli in zaprli.) Pošte-ni ljudje seveda ne verjamejo komunistični laži. Ob neki priliki je stala škofova nečakinja pred tem spomenikom in jokala. Približala se ji je neka gospa, ki je ni poznala, in ji zašepetala na uho: Nikar ne verjemite, saj vse to ni res!

V delu škofije, ki je bila pod italijansko zasedbo, se je dušno pastirstvo kolikor toliko še moglo vršiti, v kolikor komunisti niso pobili duhovnike. Tudi škof je sem in

tja potoval na Dolenjsko in Notranjsko. Drugače je bilo na Gorenjskem. Tam so Nemci takoj spočetka vse duhovnike po vrsti izselili. Vojaki so s tovornimi avtomobili šli od župnišča do župnišča ter pobrali vse duhovnike, jih odpeljali v zavod v Št. Vid, nato pa naprej na Hrvaško v internacijo. Tako se je vsa Gorenjska znašla naenkrat brez slehernega duhovnika. Ne da se popisati, kakšna žalost je obšla že tolikanj preizkušano ljudstvo. Vse večne luči po cerkvah so ugasnile. Mežnarji so krščevali, pokopavali ljudi itd. To je trajalo nekaj mesecev. Vmes pa se je okorajžilo nekaj mladih duhovnikov iz ljubljanske pokrajine,

**Dekleta in fantje izpovedujejo vero v Kristusa Kralja
v Slovenski hiši**

da so hodili po skrivnih potih preko meje in tam vršili kar po hišah službo božjo. In za čuda, nobenega od teh junakov niso Nemci zajeli. Nekega teh duhovnikov (rajnega Kremžarja) so čakali SS-ovci ves dan na nekem križišču, dobro vedoč, da se bo peljal tod skozi. Čakali so in čakali; ni ga bilo. Ko niso nič opravili, so odšli. In glej, prav tedaj se je pripeljal pričakovani s kolesom tam mimo. Rešen je bil. Očitno božje varstvo! In Bog je še drugače posegel vmes. Celovski škof je izposloval od nemškega Gauleiterja (Gorenjska je bila priključena v Gau Kärnten), da je mogel poslati nekaj nemškin (ne slovenskih) koroških duhovnikov pastirovat na Gorenjsko. Ti so se mnogo trudili, da bi se približali ljudem, toda težko je šlo, ko niso znali njih jezika. Ljudje so najbolj trpeli ob tem, ko niso mogli opravljati pri njih spovedi. Duhovniki so si pomagali s tem, da so dajali vernikom pri božji službi generalno odvezo. Toda ljudje na to niso nič držali. Polagoma so se ti duhovniki vsaj za silo navadili slovenskega jezika, nekateri od teh so bili zelo goreči in ljudje so se jim zaupali. Hvala tem duhovnikom, saj niso imeli lahkega posla, ko so bili ob njihovem delu stalno pod nemškim nadzorstvom. Po končani vojni (doli pravijo: „po osvoboditvi“ — le od česa?) so se morali ti duhovniki vrniti nazaj na Koroško, nekaj od njih je nova oblast celo pridržala in priprla. Po-

lagoma so se začeli vračati naši duhovniki iz eksila na Hrvaškem in zopet prevzeli svoja mesta. Toda ne vsi. Za vsakega posebej je odločala krajevna oblast (bivši terenci), če smejo na staro mesto nazaj. Nekaj od njih je bilo odklonjenih (npr. Zabret, Žbontar); in so od bridkosti kmalu pomrli. Dušno pastirstvo se je pod novo oblastjo le počasi moglo obnavljati. Bilo je veliko težav in zaprek. Vsa čast pa škofu Yovku, ki je kot namestnik škofa Rožmana (njegove resignacije na škofijo v Rimu niso sprejeli) s svojo brezprimerno odločnostjo pri novi oblasti marsikaj dosegel, da so se razne napetosti vsaj nekoliko ublažile.

(Bo še)

Težak položaj Cerkve v socialističnih državah

Monakovski nadškof, kardinal Döpfner, je po radiu govoril o položaju katoliške Cerkve v Litvi. Dejal je, da je v socialističnih deželah boj proti Cerkvi sedaj bolj premeten kot v prejšnjih časih in hoče zadeti Cerkve prav pri korenini, ko je prenovedano vsako oznanjevanje božje besede. Kardinal pravi, da je namenoma navedel Cerkev v eni izmed socialističnih držav, kjer preganjanje Cerkve ostaja pogostoma neopazno.

I. I. (Nadaljevanje)

21.

V zvezi z obiskom mojega osemdesetletnega strica duhovnika ma-
ma v zadnjem pismu tudi pove:
„Ko so bili zadnjič doma stric, so
vse kapelice ogledali; naša je pre-
cej razbita od vojske. So rekli
stric, če mislimo kaj popraviti, naj
bi bilo za spomin. Če boš mogle!
kaj pomagati, bo prav prišlo.“

Moj rotni kraj je v bolj valovi-
to hribovitem svetu. Rojstna hi-
ša mi stoji na vrhu takega hribo-
vitega vala, ko druge hiše naše
male vasi leže razmetane okrog po
položnih prisojnih bregovih. Pre-
ko nižjega sveta se vidi izpred
naše hiše malo pod vrhom druge-
ga takega valovitega hriba, ki
smo ga klicali za Jarčev hrib, ne-
kako v naši višini in kakih petsto
metrov daleč — naša Marijina ka-
pelica. Stoji na samem zunaj va-

si, ob križpotju sredi polj, in gle-
da z vrati proti farni cerkvi, ki
stoji za streljaj daleč malo niže;
proti naši hiši je kapelica obrnjena
s stranskim oknom.

Nad vsem tem pa se je v bli-
žini nad našo vasjo vzel kot naj-
višji val prelep hrib, kot jih dru-
god ne poznam. Po sončni strani
njegove položne bregove in prav
tako njegov razsežni vrh odeva-
jo sama bujno plodeča polja, po
senčni strani pa, ki se z naše va-
si ne vidi, so same zelene košeni-
ce. Tudi naše najlepše in najbolj
razsežne košenice so bile tam. Kli-
čemo ga kratko Hrib. Ker so tudi
na njegovem temenu same njive
in ti nič ne ovira razgleda, imas
tam pred seboj domala vso krani-
sko deželo, do skrajnih gorenj-
skih snežnikov.

Koliko srečnih ur sem v svojih
študentovskih letih preživel poha-
jajoč po tem hribu. Saj nima ka-
ke posebne značilne oblike. Je na-
vaden raztegnjen hrib, brez drev-
ja in tako odprt nebu in zemlji,
soncu in vetrovom in srce se ti
tam res počuti v višinah in v svo-
bodi. Ob vsakem letnem času sem
ga doživljal in z njega svojo do-
movino v njenih različnih lepotah,
v vsakem dnevnem času, že od
otročkih let. Komaj sem mogel po-
hajati za živino, sem že tam pa-
sel na strnišču in kako me je bi-
lo strah, ko se je že delala trda
tema in so že zvezde svetile na
nebu, pa je šele prišel hlapec, ki
ga je delo zakasnilo, da je živino

odgnal domov, ko temu sam še nisem bil dorasel. Poleti sem ga navadno užival v soncu, pa nam je tudi postregel z nevihto, gromom in bliskom, in vsi premočeni smo pridrveli domov, da je v curkih teklo od nas, a tako do razposajenosti srečni. Ko nas je klicalo delo, mi je vedno v veselju poskočilo srce, kadar je bilo rečeno: Na Hrib gremo danes. Nepopisno je bilo na njem doživetje večernega Marijinega zvonjenja poletni po končanem delu, ko so se ti res z vseh strani naše zemlje iz neštehtih cerkvic, ki se jih prav s tega hriba vidi toliko, oglašali zvonovi in zvončki v večernem mraku, vsak s svojim glasom in svojim napevom, od blizu in daleč, kot da se pogovarjajo in med seboj tekmujejo Mariji v pozdrav. Morda so drugi ob tem hribu podobno čutili. Vsi pa so to mojo navezanost videli in, kadar sem se v nedeljo popoldne vračal domov s knjigo v roki, je kot za pozdrav redno bilo vprašanje: Ivan, si bil na hribu?

Saj so mi bili tako dragi tudi gozdovi in gmajna, ki so o počitnicah kar ponujali jagode in borovnice in maline — a nad vsemi je bil ta hrib, ki mi je še danes po dolgih letih tujine ostal kot drag prijatelj in nekak simbol domovine. Kolikokrat se mi je vznemirjenemu po kakih skrbeh umikal spanec, pa sem v mislih porimal na to višino in vedno v tem spominu spokojno zaspal kot v na-

ročju domovine in duša mi je vsnu plavala nad Gorjanci in Kočevskimi hribi in Ribniškimi svati, nad daljnimi gorenjskimi Snežniki, pa nad Kumom in Primskovim in nad hribi pri Zidanem mostu tam v daljavi in Mariji na Trški gori pošiljala pozdrav, kjer se krška dolina izgublja v megleni dalji proti Brežicam in se obrača k podnebnim tokovom panonske nižine.

Ta hrib je bil prva moja zveza z vélikim svetom moje domovine. Z njega sem se že kot otrok učil, preden sem prestopil mejo rojstnega kraja, kateri so hribi in kraji in cerkve in gradovi, ki se od tam vidijo.

Nič čudnega, da je imel ta moj hrib in njegova doživetja tako važen delež v mojem študentskem dnevniku. A tem se je bilo treba odpovedati, ko sem pospravljaj sledi za seboj najprej pod nemško okupacijo, pa potem ob komunistični revoluciji in odhodu iz domovine, in potem celo še spet v negotovosti političnih nemirov v tujini, tej moji drugi domovini. Zato naj se tu oddolžim njegovemu spominu, v spominih na mater. Saj sva prav tu skupaj preživela sredi prelepe narave, čeprav je bilo včasih pri utrudljivem delu na njivah in košenicah, v mirnih časih toliko blagih ur.

Na tem hribu sem tudi prvič spoznal svojega očeta.

V mojih otroških letih proti koncu prve svetovne vojne so bile

za težje delo na kmetiji velike težave, ker so mlajši bili vsi pod orožjem. Pri nas se je še stari oče trudil z delom, čeprav mu je bilo že sedemdeset let, in pa starejšega hlapca smo takrat imeli, ker tudi našega ata ni bilo doma. Mama je tako bila tudi veliko zaposlena z gospodarstvom in je otroke prepuščala stari materi. Ob največjem delu je pa še stara mati spet morala poprijeti pri kuhi. Takrat je mama dobila začasnno za ukvarjanje z nami otroki malo večjo deklico iz znane prijateljske družine iz sosednje vasi, ki ji je bilo ime Julka. Bila je ravno toliko dorasla, da je mogla pestovati in že prenašati mojo mlajšo sestrico Tonko. Jaz sem imel takrat dobra tri leta, morda štiri, starejša sestra Micka pa dobrih pet. In tako se vidim v tej družbi: Julka s težavo nosi Tonko, Micka korajžno hodi ob njej, jaz pa kobacam za njimi, na poti na njive ali na hrib, kjer je bila mama z drugimi pri delu. In vidim, kako je sredi poti Tonka začela jokati in se upirati in nismo vedeli kaj storiti in nam je še drugim šlo na jok, dokler nas ni sosedova mati rešila, ko je slučajno šla mimo, nas prevzela in vse odpeljala domov.

Tako sem prišel v tistem času nekoč tudi na hrib na naše koševnice, kjer smo imeli kosce. Na lepem začno vsi gledati proti dolini, kjer je nekdo prihajal. „Ata gre, ata gre,“ so vzklikali ob nas otro-

cih in nas vlekli nasproti tistemu človeku. Prav nič me vse skupaj ni zanimalo in mi je bilo kot nadležna ceremonija, ki jo odrasli počenjajo z otroki — kaj sem jaz vedel takrat, kdo je to — ata! Moral pa je biti v neki zvezi z nami, ko so bili vsi tako veseli; posebno pa mama, ki nas je vlekla tistemu možu nasproti. Bil je vojak v sivozelenkasti obleki. Ustrašil bi se ga bil sam, pa me je presenetilo, da je bil tako ljubezniv in prijazen z nami. Takrat so vojaki veliko izgubili v mojih očeh: zakaj prej sem le slišal, kako je vojak grozen človek, ki samo ljudi strelja v vojski.

V te spomine me je zapeljala naša Marijina kapelica. Zakaj ta kapelica tako lepo spada v te kraje in je tako tesno povezana z njimi tudi v mojih spominih.

Kapelico je morda postavil moj prastari oče ali je pa še starejša. Ko sem bil majhen, je v vsem zanjjo skrbela stara mati. V prvih letih mojega spomina jo vidim, kako je naročila iz sosednje fare slikarja, da bi jo nanovo poslikal. Občudoval sem njegove priprave, kar so bili najrazličnejši slikarski modeli in zaloga barv in čopičev, potem pa njegovo delo: lepe stebričke, ki jih je naslikal na steno ob Marijinem kipu, nad njim pa kot pergament, na robovih upognjen, na njem pa napis preproste prošnje k Mariji, neka tako: Sveta Marija, izprosi nam to, da nas hudoba zmagála ne bo!

Največ sva bila skozi ob slikarju prav midva s staro materjo. Ko sta se onadva pogovarjala, sem ju občudoval, kako znajo odrasli ljudje gladko govoriti, da se beseda drži besede, da jih otroci niti ne moremo dobro razumeti. Pa se mi je porodila skrb: Bog ve, ali se bom jaz tudi kdaj naučil tako lepo gladko govoriti. Oba sta morala biti zelo istega pobožnega mišljenja, ker mi je od razgovora edino ostalo v spominu, kako sta tožila nad mladino, kakšna je. Slikar je ugotovil: „Ko smo bili mi mladi, smo jedli, da smo se preživeli. Danes pa mladi ljudje jedo, da bi bili debeli.“ Čudna se mi je res zdela ta mladina, ki pa je jaz nisem poznal, ker mene, ki sem se takrat tudi še imel za mladega, včasih starejši silijo jesti, ko mi ni za to in tudi ne za to, da bi bil debel. Pa nisem nič rekel, ker otroci ob pogovoru starejših morajo molčati, pa tudi ne zato, ker najbrž ne bi znal še dobro povedati svoje misli.

Pred večjimi prazniki me je popoldne jemala včasih s seboj otroka stara mati in sva šla pripraviti kapelico za praznik. Pometla jo je, pobrisala prah, vso očistila, postavila nove rože v posode in prižgala pred Marijino podobo oljnato lučko. Zvečer smo hodili doma pred hišo gledat proti kapelici, ali lučka gori: mežikala je in utripala v temi, kot se je videlo skozi stransko okno kapelice, in skrivnostno razsvetljevala s svojo rdečo svetlobo vso notranjost, v sa-

moti sredi temnega polja, Mariji v čast, za njen praznik, kot da namesto nas čuje in moli. In razpoloženje v srcih nam je bilo ob tem tako slovesno praznično.

Kot študent sem prihajal domov na počitnice navadno prav s tiste strani, kjer je stala naša kapelica, preko Jarčevega hriba. Od bližnje postaje me je vodila pot skozi samotne gozdove dve uri hoda. Šele ko sem prišel na vrh tega hriba, sem zagledal prav pred sabo vse obenem: na nasprotnem vrhu rojstno hišo, nekaj korakov pred seboj našo kapelico in na desni nekoliko niže našo farno vas s cerkvijo sv. Trojice. Navadno je takrat tudi mene izpred hiše takoj kdo opazil, ker je bil proti kapelici povsem odprt pogled, in v trenutku so vsi vedeli: Naš Ivan gre...

Kadar sem tako prišel domov konec šolskega leta, na glavne počitnice, sem se počutil tako lahkega, po končanih naporih, in z veselimi korakom sem stopil za nekaj trenutkov najprej pred to našo Marijo, z iskrenimi čustvi zahvale za uspešno opravljeno delo. Tako je nekoč, toliko let prej, kot študent hodil domov tudi moj stric. Zato mu kapelica obuja toliko toplih spominov in si jo želi videti obnovljeno, „naj bi bilo za spomin.“

Mama me nikdar v življenju niso prosilil kake gmotne pomoči ali kaj, kar bi jim bilo v osebno korist. Sedaj me „prosijo“, naj se

zavzamem za obnovo kapelice. Spomnim se, da so že prej nekoč v pismu tožili, da je kapelica precej prizadeta, a da jo morajo pustiti takó, sicer je nevarnost, da bo čez noč uničena, kot se je takrat pogosto dogajalo v moji domovini s svetimi znamenji. Sedaj bi jim ne bilo treba prositi mene pomoči in bi doma sami mogli vse urediti. A mama vedo, da je meni kapelica posebno pri srcu in da sem prvi za to poklican in bom z veseljem to oskrbel jaz.

Nekaj let je že tega, kar so mama izrazili to željo v svojem zadnjem pismu. Res me je pismo našlo sredi dela in nekaterih skrbi — a to ni opravičilo: tako nam sredi zunanjega dela srce otopi in postane neobčutljivo za plemenita čustva. Ta mamina želja je bila pozabljena in me nanjo spominja to ponovno prebiranje njenih pisem.

Sedaj se tudi spomnim, da mi je po mamini smrti že brat naš domu nekoč mimogrede v pismu omenil, da je kapelico v glavnem popravil. Takoj mu bom pisal: Mariji v zahvalo in zaradi mamine želje in v njen spomin je ta kapelica moja pravica in moja skrb. Jaz jo bom obnovil in kolikor je od mene odvisno in dopušča starinska zgradba, bom storil vse, naj stane kolikor hoče in če bi si bilo treba od ust odtrgati, da bo postala biser, ki naj bi dvigal srca mimoidočih v zaupanju do naše skupne Matere in naj bi sve-

tila še bodočim rodovom v naši hiši.

In v kapelici bom dal vzditati spominsko ploščo in napraviti napis:

— *Mariji v zahvalo* —
— *in v spomin na našo mamo* —
— *Antonijo Planinec* —
po njeni želji na smrtni postelji
— *obnovil to kapelico l. 1972* —
— *njen hvaležni* —
— *sin duhovnik* —

Tako bom naredil in izpolnil zanemarjeno oporoko in spremljal me bo v življenju njen blagoslov.

Težko sem zapisal nekatere stvari v tem poglavju.

Pa spomini naj bodo resnični, tudi neusmiljeno resnični!

Molitev sv. Frančiška Asiškega

Gospod, napravi iz mene orodje miru; kjer je sovraštvo, naj prinesem

ljubezen,

kjer je žalitev, naj nosim oproščenje,

kier je nesloga, naj vnašam slogo,

kjer je dvom, naj prinašam vero,

kjer je zmota, naj prinašam resnico,

kjer je obup, naj prihajam z upanjem

kjer je žalost naj prinesem veselje,

kjer so teme, naj postavim luč.

Gospod, daj da bom bolj tolažil, kot

iskal tolažbe,

bolj razumel, kot iskal razumevanja,

bolj ljubil, kot pričakoval ljubezni.

ZA MLADINO

ZA MLADINO

Kaj čutim ob prehodu starega leta v novo leto?

Ob koncu leta se človek ozre nazaj. Tehta vsako osebno dejanje in pregleda svetovne dogodke, ki so v kakršnikoli obliki bili zanimivi.

Da se svet obrača in spreminja — ni nič novega, važno pa je — kako se spreminja.

Človek ima možnost, da dokaže, ali je sposoben pravilno usmerjati življenje. Bog mu je dal svobodo, da si izbira usodo, a obenem mu je dal tudi razum in vest, da se zaveda razlike med dobrim in slabim dejanjem.

Skušajmo olepšati novo leto 1973!

Vsi ga bomo v večji meri uživali, če bomo napolnili svoje srce ne s sebičnostjo, ampak z globoko ljubeznijo do Boga in do bližnjega.

Ana Marija, 18 let

* * *

Zadnji dnevi v letu mi vedno zastavijo pot in me uvedejo k pre-mišljevanju. Križajo se žalostna in vesela čustva. Pred oči mi stopijo srečni trenutki, ki sem jih preživljala z domačimi, s prijatelji ali s so-šolkami. Spomnim se tudi kritičnih ur, polnih dvomov, nepričakovanih razočaranj in nesigurnosti. Hudo je bilo, a to so izkušnje, ki so me obogatile. Celo z zadovoljstvom gledam včasih nanje, ker vem, da kre-pijo mojo osebnost in me pripravljajo za velike bodoče odgovornosti.

Na temelju te preteklosti si bom torej skušala graditi svojo oseb-nost, ki se sedaj razvija.

Neizmerno si želim biti nekoč zrela, močna in dobra žena. Zgrajena osebnost da vsakomur tisto odprtost in širokost, s katero lahko gleda ljudi kot svoje prave brate v Kristusu. S to zrelo osebnostjo želim tudi jaz nekoč pomagati drugim, kakor drugi meni pomagajo zdaj.

Da si to pridobim, se skušam sama čim bolj potruditi, obenem pa goreče prosim Boga, da pri tem pomaga meni in vsem drugim mladim, ki Ga tako potrebujemo.

Bernarda, 17 let

Ob vstopu v novo leto se zavedam, da sem za en korak bliže svojemu življenjskemu in končnemu cilju. Pri prehodu iz starega v novo leto se čutim še bolj odgovornega sam pred seboj za uspehe in neuspehe v študiju ter v pripravi za življenje — v bodoče naj mi bodo izkušnje v pomoč, da bom čim prej in čim bolje služil bližnjemu in Bogu.

Istočasno pa mislim na slovensko skupnost, ki mi je pri srcu, mislim na mlajši in na starejši rod. Mladina bi morala imeti več čuta odgovornosti, več slovenskega duha, zavesti, požrtvovalnosti pri delu v skupnosti. Starejši pa naj bi bili bolj strpni med seboj in do mladine, naj ne bi gledali na osebne stvari in interese, ampak na resnico in pravico in na dolžnost, da to tudi pokažejo. Med nami naj bi bilo več razumevanja in povezanosti, ljubezni— pristne, ne samo navidezne, kot se včasih opaža. Gradimo skupaj v ljubezni mostove edinosti, bratstva, miru. Ker je to edini pogoj za obstoj slovenskega življenja v tujini.

Janez, 19 let

* * *

Pevski zbor deklet in fantov iz Carapachaya, ki ga vodi g. A. Pirc

Človeški razum je ustvaril in svobodno razdelil ter označil dva bistvena pojma: čas in prostor. Ti dve poglavitni misli sta se zaradi navade tako udomačili, da sta postali del človeške eksistence. Ta pojma sta kot mejnik, pred katerim se ustavimo in po njem osredotočimo odnose do nas samih in do bližnjega.

Vsak človek ob sklepu važne dobe premeri dobiček ali zgubo doživetih reči in na tej podlagi začrta bodoče delovanje. Psihološko bo ta eksistenčni bistveni položaj in razmerje do sveta raznovrsten.

Mladina, če je pristna, bo imela dinamično razpoloženje. Nemogoče je, da bi doživljala dogodke kot pasivno kontinuiteto ali kot nemo prilagoditev.

Tu sta možni le dve duševni razpoloženji: optimizem in pesimizem.

Istočasno pa moramo upoštevati, da je ta subjektivni odnos usmerjen na objektivno vsakdanjo realnost. Med obema dejstvoma je pa stalna povezava. Osebnostno navdušeno razpoloženje bo nujno rodilo bogato bodočnost, tako kot bo z uspehi prežeta realnost usmerila voljo k velikim delom in mnogim sončnim načrtom.

Na tej podlagi in če se vrnemo na zgoraj omenjeno temo, je nemogoče opisati na zgolj ozki osebni način. Vsak mlad človek nosi v sebi ozuake vse današnje mladine svojega okolja. Na ta način je vsako naše premišljevanje kot odsev mladega človeka, rojenega v XX. stoletju na gostoljubni argentinski zemlji in kateremu starši nudijo bogato slovenski tisočletno krščansko kulturo. Samo dva odgovora sta možna na to bodočnost, ki stoji pred nami: veselje in žalost; upanje in obup.

Znani je rek znamenitega eksistencialističnega filozofa Sartra, katerega vplivi na današnjo mladino so nedvomni: „Življenje je brezmiselno pričakovanje.“ To je položaj mladine, ki se stara, ki je utrujena; to je rod, ki je izgubil bitko brez bojev; to je znak umirajočega Zahoda; to je pot brez izhoda, na kateri sta le dvom in obup.

Kako bistveno nasprotni izrek sem pa pred časom našla v literarni knjigi. Avtor tega spisa je arabski pesnik iz 14. stoletja. Glasi se tako: „V katerem koli kraju na zemlji boš našel temne noči; videl boš noči večnega dežja, mrzlega in strahotnega vetra, preživel boš noči groze in nemira; prišle bodo noči, v katerih bo vsak trenutek kakor stoletje, a če imaš čisto srce in dušo napolnjeno s potrpljenjem, boš doživel noč, ki bo polna zlatosrebrnih zvezd.“

Ako vzameš v roke dnevnik, boš morda premišljeval, kako žalovanja vredna je naša preteklost in kako negotova je naša bodočnost: vojna, lakota, nesporazumi in sebičnost. Poglej tudi na drugo stran, tja, kjer senzacija ne piše kričeih naslovov. In boš našel Nobelovega nagrajenca za

mir, življenjepis zdravnika, ki dan za dnev lajša bližnjemu trpljenje; prečital boš kratko zgodbo o misijonarju, ki deluje med zapuščenimi; občudoval boš mater, ki izžareva naškončno ljubezen v okviru preprostega doma.

Sebičnost in ljubezen! Obe dve lastnosti sta bili in bosta oznaki človeštva, ki danes izbira in se odloča bolj svobodno in v bogatejših razmerah — na tej dvovrstni poti človeške narave.

Težko je izraziti preprosto mnenje o tem: „Kaj čutim ob prehodu starega leta v novo leto?“ Slavni znanstvenik in praktičen kristjan Pasteur, je to že pred toliko časom aktualno poudaril: „Imam neutrudljivo zaupanje v človeka, vem, da bo prišel dan, ko bo človek uporabljal svoj razum, srce in voljo v čast božjo in ta ljubezen do Boga se bo vsipala do bližnjega kot studenec miru.“

Kati, 22 let

* * *

Neopaženo bitro veter časa razburjeno divja in se zviija, dokler ne opustoši drevja leta in prej zeleno listje mesecev zdaj suho in rjavo leži za nami. Ko se prične leto, z začudenjem opazujemo svetlo zelene sveže barve in gledamo drevo, na katerem morajo zrasti naši sadovi.

Komaj se nekoliko ozremo nazaj, je sonce že sijalo, listi so že kostanjeve barve, pripravljene, da odpadejo. V trenutkih, ki nam še ostanejo, želimo dobiti iz zmuzljivega leta sočen in pozitiven sad svojega dela. Neštetokrat se zgodi, da prav tu naredimo največjo napako, ko v željnem pričakovanju nekaj novega, ponovnega začetka, zaloputnemo vrata svoje sobe in notri pustimo vse papirje, ki pričajo o našem ravnanju in delu, da v mračnem prostoru tonejo v pozabo.

Naša dolžnost je, da se ustavimo in v zadnjih trenutkih opravimo globok in izčrpen pregled celotnega leta. Nič naj ne manjka v tem pretresu. Neizkoriščene ure, pričakovani užitki, neizpolnjene dolžnosti, grenko trpljenje dvomov, nepravilne sodbe, umirajoča bojevitost, vse, prav vse, naj vidijo naše oči: naj nas bič izkušnje izmuči ter napiše na bele liste našega spomina navodila za bodoče produktivno delo na plodni zemlji našega življenja. Pri tem znamenju svoje poti pričakujemo novo leto. Naša soba je svetla in prezračena, sonce nam sije zdravo in toplo, zemlja je že preorana in drevo leta bo rastlo, listje bo zelenelo, sadeži pa bodo ognjeno rdeči in sočno žive vode vere v Boga.

Vedimo, da imamo določeno število talentov in vsaj še enkrat toliko jih moramo pridobiti, in za vsak poklic, za vsako delo, za vsak čas velja stavek: žetev je velika, delavcev pa malo.

Pavel, 18 let

Ko boš dorastel...

Razgovor z mladimi

Ta knjiga je bila napisana za mlade ljudi, ki razmišljajo o svojem lastnem življenju, pa tudi o človekovem življenju sploh. Napisana je tudi za tiste, ki hočejo mladim pomagati, da duševno dorastejo. Doktorica Gusti Gebhardt, voditeljica psihološke posvetovalnice nam v tej knjigi s primeri pokaže, kaj pomeni biti dorasel: oblikovati samega sebe, biti sposoben odločiti se in sprejeti posledice teh odločitev. Izbrai svoj poklic, organizirati prosti čas, odnos do staršev, domače hiše, sveta, kulture, svoj osebni odnos do vere: vedno se moraš odločiti.

Stopnja zrelosti neke osebe se ne meri samo po njenih odločitvah, ampak predvsem po odgovornosti, s katero sprejme posledice teh odločitev.

Najvažnejše v našem življenju je spoznati, razumeti in slediti poslanstvu, ki ga je Stvarnik dal vsakemu posamezniku. Lahko se temu poslanstvu izognemo, se zmotimo, ga slabo uporabljamo, ali pa ga izvršujemo zavestno in v vsej polnosti.

Vse naše bivanja, naše rešenja, naša sreča, zemeljska in večna je odvisna od tega, kako se bomo odločili pri našem poslanstvu. Tile sestavki naj bi bili kratki napotki v nemirni igri življenja.

Katica je dekle, da jo je veselje pogledati. Tako spretno uporablja vse skrivnosti lepotnih sredstev, da samo poudari čar mladosti, ki ga izžareva njen obraz. Njena mama jo je naučila te umetnosti, ko je bila Katica stara sedemnajst let. Jasno je, da se ni tako rada podredila maminim nasvetom. Takrat si je želela barvati obraz z močnimi barvami, pa ji je mama resno odsvetovala.

„Ne misli, da dokažeš svojo doraslost z močnim barvanjem obraza, ravno nasprotno. Zrelo moraš presoditi in sprejeti svoj obraz in svoje telo, kakršno v resnici je in ne neprestano sanjati, kakšna bi želela biti. Samo poceni literatura je napolnjena z lepoticami. V resničnem življenju je popolna lepota izredno redka. Zato pa se ne boš žplostila, če tvoj nos ni klasične oblike, če se ti zdi, da si premajhna ali prevelika, prepolne ali prenizke postave. Prav je, da veš, kakšen kroj obleke ti pristoji, kakšna pričeska se prilega tvojemu obrazu, kaj je primerno, da oblečeš za razne prilike in slovesnosti. Tudi če uporabljaš lepotilna sredstva, moraš vedeti, kaj je primerno in okusno.“

Mnogo deklet se oblači samo po modnih revijah. Vedno hočejo biti oblečene po zadnjem kriku mod. Naravno je, da dekleta med seboj tekmujejo. Tudi Katica se večkrat ozre po dekletih svoje starosti in presoja njihovo zunanost in jih primerja s seboj.

Tudi moderne deklice bi rade dobile čarobno ogledalce in ponovile staro vprašanje iz pravljice o Sneguljčici: „Ogledalce, ogledalce na steni, obrazek mi dobro poglej, potem pa katera je lepša v deželi, povej.“

Katica je sledila maminim nasvetom. Njena obleka je bila preprosta, okusna, osebna. Prisvojila si je svoj stil oblačenja. Po zunanji podobi se je Katica spremenila v dekle z osebnim značajem, ki sprejme v pravi meri to, kar pristoji njeni osebi.

Začela je oblikovati tudi svojo notranjost z enako odločnostjo in resnostjo. Ve, da je le to bistvo dozorelosti? In če ve, ji je kdo povedal, kako naj začne graditi svojo notranjost?

Je sama prišla do tega?

Če bo ostala le pri urejeni zunanosti in ne bo gradila svoje notranjosti, svoje osebnosti, bo ostala vse življenje kakor neizrazna podoba, prazna, pri kateri je samo okvir dragocen. Ne bi bilo škoda?

Gusti Gebhardt

Priredila M. Mt.

SNOV, KI NIKOLI NI BILA SENZACIJA

Resničen človekov poklic
je priti do samega sebe.

Pozor! Ta knjiga nima nič senzacionalnega. Ne piše o filmih, ne slavi pevcev, niti ne govori o ljubezni.

Tukaj bomo govorili o delu, to je zelo resna stvar, neprivačna, in kakor vemo, za mnoge neprijetna.

Če bi kdo storil delo bolj privlačno, nekoliko bolj prijetno, boljše rečeno, če bi ga prikazal v pravi resnični luči, potem bi postalo delo senzacija, res zelo skromna, torej že zaradi skromnosti ne bi bila več senzacija.

Do sedaj še nismo slišali nobene moderne pesmi o delu; niti en film o delu ni nikoli napolnil dvorane. Največ kar vidimo, je kakšen kratek dokumentaren film, ki ima čuden učinek. Dve minuti po začetku si že vsak želi, da bi se čimprej končal in da bi začeli predvajati film, ki je z velikim napisom naznanjen nad vhodom filmske dvorane.

V filmu ali v pesmih se dela ne omenja, ali pa le poredko. Včasih se v filmu zgodi, da se Jack-razbojnik iz ulice 62, ki se ga vse boji, poti od vročine zaradi pihalnika, s katerim odpira blagajno. Jan-ko, občudovani junak, sin milijonarja, se poti od truda, ko igra tenis pod jasnim sončnim nebom ob morski obali.

Ampak delo, resnično, vsakodnevno, utrudljivo, da, celo umazano je zelo težko najti v filmih.

Resnično delo nima prostora v filmih, bolje rečeno, v resnem delu se zdi, da ni snovi za filme.

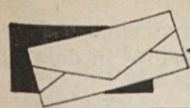
In vendar ga vidimo v resničnem življenju, v vsakem resnem človekovem življenju igra važno vlogo. Tam je; ne moremo ga iztrgati, ne prepoditi. Vsako jutro te pričakuje in ti se mu moraš posvetiti in prilagoditi svoje življenje delu.

Kadar hočeš fotografirati, imaš lahko najboljši fotografski aparat in najboljši film, najlepši predmet za fotografiranje, če nisi aparata prav naravnal, bo ljubljena deklica, lepa kakor pomladno jutro čvekovečena v motni podobi, ki bi lahko predstavljala tudi debelo branjevko, kadar gre po nakupovanju.

Vse je bilo najboljše, če leče nisi prav naravnal, se je stvar končala z nepopravljivo izmaličeno fotografijo, ki ti ni v veselje.

Podobno se zgodi tudi v življenju z delom.

Po knjigi "Ali je najvažnejše služiti denar?" — M. Mt.

Mladinska pošta

Mlada kristjanka

Rada bi bila močna mlada kristjanka. A sami veste in mi mladi tudi, da je težje živeti iz vere kot brez vere in da je težje ostati dober, kot postajati prazen. Treba je toliko vsakdanje molitve, neprestane volje, zaupanja v Boga in v sebe, itd. Hvala vam za vsako vzpodbudo v „Mladinski pošti“! Želim vam srečno preživet spomin rojstva Jezusovega!

Veš, tudi jaz bi rad bil močan, četudi ne več mlad kristjan, pa — kot ti praviš — to ni vedno lahko. Res je, da je težje ostati dober, kot postati prazen — ni pa res, da je težje živeti iz vere kot brez nje.

Tu se motiš, draga moja! Brez vere je življenje nesmisel in žene človeka v obup. Težko je vedno živeti po veri — ker smo grešniki, kar pomeni, da priznavamo svojo nepopolnost; a biti nepopoln ob pogledu na ideal je lažje, kot ne imeti ideala.

Padati in vstajati — to je krščansko! Obupati — pomeni zavreči Njega, ki nas hoče rešiti kljub našim slabostim. Kristjani nismo „angeli“ niti „pravičniki“,

smo grešniki, ki se trudijo, da bi dosegli cilj, kljub svojim slabostim, zaradi božje dobrote. Zahvali se Bogu za vero — potem pa prosi za moč!

Tudi tebi — božjega miru in poguma! Srečno!

Zakaj toliko trpljenja?

Kako bi lahko odgovorili tistim, ki vprašajo, zakaj Bog dopusti vojsko in trpljenje nedolžnih otrok v vojski (Vietnam, Biafra)?

Vprašanje, ki si ga zastavi slej ko prej vsak kristjan, je — zakaj Bog dopusti trpljenje. Da trpimo grešniki v zadoščenje za svoje grehe, nam še gre nekako v glavo, a trpljenje nedolžnih se nam zdi krivično.

In vendar je Kristus, Sin božji vzel nase trpljenje prostovoljno. Bil je Pravičen in je trpel.

On sam ti odgovarja na vprašanje. Človeški rod je bil odrešen s trpljenjem. Za nas, ki verujemo v Boga, ki je trpel in umrl na križu — trpljenje ni brez smisla.

Kadar lajšamo trpljenje drugim, vršimo božjo voljo, in kadar vda-

no trpimo, pomagamo širiti božje kraljestvo.

Resnična tragika je, da je na svetu toliko trpljenja, pa tako malo vdanosti in vere, ki bi te žrtve poplemenitila in jim dala večjo nadnaravno vrednost.

A to je del božjih skrivnosti. Bodimo prepričani; da je Bog neskončno pravičen, da se nobena žrtev ne izgubi brez koristi za človeštvo, a da bo v zadnjih globinah trpljenje ostalo za ves človeški rod — vedno skrivnost, delno razumljiva le njim, ki verujejo.

O skrivnosti trpljenja je v DŽ že bilo pisano in prav bi bilo, da bi kdo od sodelavcev ta razmišljanja strokovno poglobil. Vendar ne pozabi, da mnogokrat ljubezen razume skrivnosti, ki so prikrite razumu. Še se oglasi!

Kaj je prava ljubezen?

Kaj pomeni prava ljubezen in katere bi bile glavne lastnosti ljubezni, kot jo pojmuje današnji svet?

Kaj pojmuje današnji svet pod besedo ljubezen? Ne vem. Bojim se, da jih je mnogo, ki zamenjujejo ljubezen z marsičem, kar ljubezen ni.

In kako spoznamo resnično, pravo ljubezen?

Preprosto. Ljubezen hoče daja-

ti, hoče dobro ljubljene osebi, ne gleda nase, je požrtvovalna in velikodušna, je vir energije in dejavnosti.

Kdor pa samo govori o ljubezni, pa hoče prejemati, zahteva zase znake in dokaze ljubezni, išče svojega ugodja, pa pri tem sanjari, ne dela, se izgublja v zunanosti, ta išče le sebe — a o resnični ljubezni nima pojma.

Kdor ljubi, mu je vsaka žrtev za ljubljeno osebo v veselje, kajti bistvo ljubezni je — dajanje samega sebe.

Tako boš tudi ti lažje razumel

Janez Zorec in Rok Fink-Kačar na mladinskem festivalu

materinsko in očetovsko ljubezen, čeprav vem, da nisi imel te v mislih, ko si zapisal vprašanje.

Morda še to: pomisli, da je ljubezen le ena, in da je v vsakem resničnem čustvu ljubezni vključena tudi ljubezen do Boga, ki je ustvaril nje, ki so predmet naše ljubezni.

Veš, to niso teorije — kadar boš resnično ljubil svojega zakonskega druga ali prijatelja ali svojega otroka — boš videl, da je tako.

Pazi le, da ljubezni, ki daje in osrečuje — ne zamenjaš z egoizmom, ki hoče prejemati in je vir notranje praznine in nesreče.

Ljubezen se ne spreminja, kot se ne spreminjajo vse velike vrednote človeštva; in malo važno je, kako jo „pojmuje“ tisti del družbe,

ki zamenjuje Resnico s spremembo.

Če imaš še dvom, pa se še oglasi! Srečno!

.....

Greš,

Jezus,

z menoj?

Zbudil sem se, Jezus. Dani se, in tu sta spet vse razkrivajoča luč in oglušujoč cestni ropot.

● Moram pohiteti... najprej v kopalnico, da se umijem, potem v kuhinjo, da vržem mimogrede kako malenkost v usta, in hitro drvim naprej.

● Pa se mi ne ljubi, Gospod. Kar v resnici hočem, je to, da bi se ulegel nazaj v posteljo, se dobro odel in zaspal. Danes me samo to vleče, da bi se pošteno naspal... , a kaj ko moram začeti znova to vsakdanje drvenje.

● Kam letim? Ti veš, kaj mislim in razumeš stvari, ki jih jaz ne razumem. Ni treba, da mi odgovoriš na vprašanje. Važno je, da vem, da je nekdo, ki zna odgovoriti na vprašanja, za katera sam ne najdem rešitve. In tisti nekdo si ti. Ta zavest mi veliko pomaga.

● Začel bom torej nov dan in nadaljeval pot. Prav? Dobro. Ampak vodi me ti, Gospod. Sedaj se mi pa res že mudi. Hočeš teči z menoj? Greš, Jezus, z menoj?

Bo še.

V DRUŽINI

PISMO ZA JANUAR

Draga mati, gotovo kdaj pa kdaj obujaš spomine, kaj vse si doživljala, kaj vse si čutila v sebi, ko si kdaj dolgo opazovala majhnega, morda komaj nekaj mesecev starega otročička. Ko si zrla v njegove oči, te čudovite, prečudovite očke, ali ti niso govorile o nekih skrivnostnih globinah in lepotah, ki presegajo zgolj le zemeljsko in razodevajo večnostne, božje vrednote in zaklade v mladem bitju in da je to nebogljeno bitje ustvarjeno ne le za zemeljsko, za začasno, ampak za večno, za božje in da ti ga je Bog sam zaupal, ti ga dal v vzgojo, da ga pripraviš in usposobiš za eno in drugo? In kako se je ta otroški pogled včasih nenadno zresnil, kako se je njegovo oko zazrlo v tebe, kot da bi želel govoriti s teboj o velikih, važnih stvareh in prodirati v kraljestvo skrivnosti, resnice in lepote. Pa je v otroku zopet zaigral smehlaj v očeh in na obrazu; ko se je to zgodilo, kako je vse otrokovo telesce prešinila neka skrivnostna moč tako zelo, da so se njegove roke in noge, da se je vse njegovo telo predalo živahnemu, razigranemu gibanju in natezovanju, kot da ti je hotel reči: glej, želim si veselja, dobrote, le tako se dobro počutim, le tako lahko živahen postanem, le tako se lahko razvijam in rastem! Morda je tu in tam otrok nenadoma svoje ročice stisnil v pest, obraz se mu je čudno spremenil, morda celo skremžil, v očeh se je pojavil nekak oster sij, da te je zaskrbelo... morda je vse to bilo znamenje, da se že v otroku oglašajo tudi negativne sile, neurejena nagnjenja, da se že v otroku bori za nadvlado telo zoper duha, bedno zemeljsko zoper božje; in kar bo zavladovalo v njem v prvih letih, bo morda vplivalo odločilno na vse njegovo življenje.

A Bog ni položil v otroka le nekih splošnih, vsem ljudem skupnih želja, teženj in potreb; vsak otrok je prejel od Boga tudi čisto svojske talente, ki jih naj mati tudi odkrije in razvije, saj morda usposabljaajo za posebne naloge in načrte, ki jih ima Bog z njim. Po božjih načrtih naj morda ta otrok živi na zemlji kot ročni de-

lavec; v tem poklicu naj slavi svojega Stvarnika, skrbi zase in služi bližnjemu ter si tako zagotovi svojo zemeljsko in večno srečo; morda naj po božjih načrtih postane znanstvenik, ki bo prodiral v skrivnosti božje narave ter tako častil svojega Stvarnika, služil človeku ter v tem našel smisel za svoje življenje; morda naj služi Bogu in bližnjemu kot duhovnik, ki bo z božjim naukom in s svojim zgledom kazal pot k Bogu ter si s tem zagotavljal svojo zemeljsko in večno radost; morda naj postane z delom, molitvijo in nesebično daritvijo svet posvečujoča redovnica, ki bo v taki službi Bogu in bližnjemu našla svojo radost in svoj mir za časnost in večnost; morda naj služi Bogu in bližnjemu kot družinski oče, kot družinska mati in si v tem poslanstvu služi in pripravlja zemeljsko in večno srečo. O kako različni so talenti in nagnjenja, kako različna so bogastva, ki jih deli Bog svojim otrokom!

In če si morda kdaj, utrujena ali prenagljena, posegla grobo ali s silo v ta bogastva in dogajanja otrokove duše, ali nisi opazila, kako je njegov pogled nenadoma postal plašen, prestrašen, kako je njegovo telo postalo negibno, kot da ti je otrok tako brez besed o tem bolj prepričljivo hotel reči: mamica, ne sile ne jeze; to me duhovno in telesno mrtviči, ubija, uničuje, kakor vihar in toča uniču-

34 prvcobhajank 2. decembra 1972 v Slovenski hiši z msgr. A. Oreharjem

jeta lepoto in bogastvo narave; glej, mamica, jaz potrebujem dobroto, razumevanje in toplo sonce ljubezni; samo to mi prinaša in zagotavlja bujnost in lepoto življenja in rasti, prav tako kot le rahel dežek in topli sončni žarki prebujejo bujno življenje in vedno nove lepote v božji naravi.

Glej, draga mati, vse to si gotovo občutila in doživela nešteto krat, ko si opazovala svojega otroka tam od njegovih prvih tednov do let njegovega dozorevanja. In sam Bog ti je dal čudovito sposobnost, da v mladem človeku odkrivaš in razvijaš vse božje zaklade; čim bolj jih odkriješ in razviješ, tem bolj zadovoljen in srečen bo tvoj otrok in tem več sreče in veselja bo prinašal tebi in družbi. V tem tvojem največjem in najlepšem poslanstvu te ne more nadomestiti nihče. Kajti le mati navadno živi nenehno ob majhnem otroku in rojstvo otroka zlasti v materi prebudi globoko materinsko ljubezen, saj pravi pregovor, da se otrok rodi po materi, a tudi globoka materinska ljubezen da se v materi rodi po rojstvu otroka. Prav ta ljubezen te usposablja, da moreš s pravo božjo potrpežljivostjo, nesebičnostjo in prodornostjo opazovati otroka, se vživljati vanj, živeti z njim eno življenje in tako odkrivati in razvijati v njem vse, kar je Bog položil v njega. In pisma tebi, ki bodo sledila, ti bodo skušala olajšati tvoje čudovito veliko in lepo materinsko poslanstvo.

Dr. Rudolf Hanželič

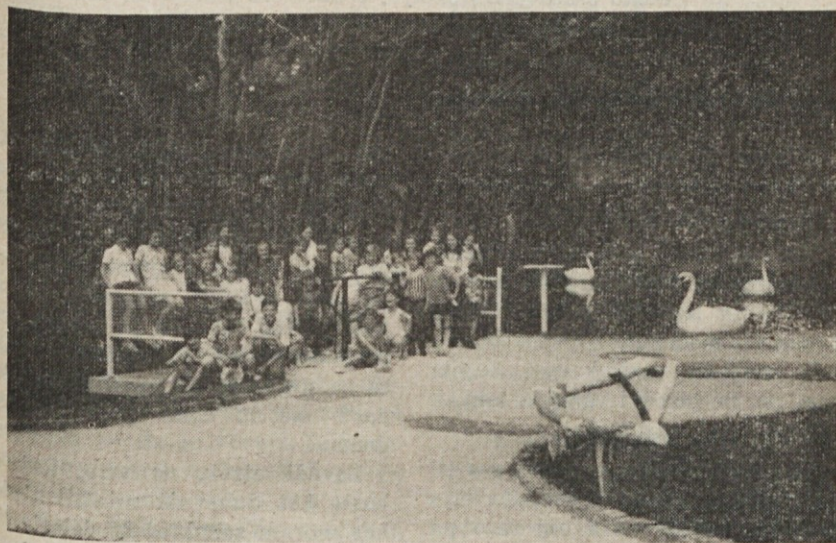
In zato sva se poročila . . . ?

Najbrž bi bilo težko najti zakonca, ki si ne bi že v prvih mescih zakona postavila tega vprašanja. Verjetno ni bilo nikdar na glas izrečeno, toda porodilo se je v trenutnem razočaranju prav na dnu srca, tam nekaj časa kljuvalo in bilo v naslednjem trenutku že pozabljeno. Vse tiste iluzije, sanje in rožnati načrti, ki sta jih fant in dekle kovala pred poroko, se po preteku tako imenovanih medenih tednov nenadoma znajdejo v dotiku z resničnostjo, ki ni vedno tako lepa in rožnata, kot sta jo pričakovala: značaj zakonske polovice, ki se nenadoma razodene precej različen onemu pred poroko, neizkuššenost, različni pogledi na skupne ekonomske, duhovne in moralne zadeve . . . Še in še bi lahko naštevali te, lahko bi jih imenovali spodtakljive kamne, ki jih mlada zakonca najmeta na poti, ki sta jo začela v neomajnem prepričanju, da zanju ne bo imela zaprek. In

tega kamenja se ne da enostavno pometati s poti. Tu je — in treba je z njim računati. Ne samo prve mesece in leta zakona, vse nadaljnje zakonsko življenje se srečuješ z njim. Razlika je le v tem, da navadno leta prineso dragocene izkušnje, kako se kamnom izogniti ali jih preskočiti. So pa tudi zakonci, ki se tega v vsem življenju ne naučijo.

Da se človek v zakonu sreča s težavami, je čisto naravno in se tega ni treba nikomur sramovati. Zakon je zveza dveh oseb, ki sta po izvirnem grehu obložena s kupom napak, slabih nagnjenj in slabosti. Vsak svojo mero teh posledic izvirnega greha prineseta zakoncev v skupno življenje. Nujno je torej, da pride do nesporazumov, deljenih mnenj in dvomov, ki pa jih ljubezen zakoncev pomaga premostiti. K lažjemu razumevanju in prenašanju vseh teh težav pa tudi pripomore spoznanje, da človek v teh težavah ni sam; da je veliko število zakoncev, ki imajo morda prav iste probleme kot vidva, kako oni gledajo nanje, kako jih skušajo rešiti in premostiti?

...V seriji člankov bomo skušali te posamezne probleme obravnavati. Saj ne bo mogoče vseh. Res je tudi, da je vsaka družina svet zase in bo mogoče rešitev problema nekomu v korist, drugemu pa sploh ne bo služila. Toda naša želja je doprinesti vsaj malenkosten

Skupina otrok na šolskem izletu v oktobru 1972

delež k srečnemu zakonu, ki je srce srečne družine. Te pa so podlaga zdravemu in srečnemu narodu.

Vse to pa so le bedni človeški poskusi za doseg sreče, če se zakonca ne zavedata, da so se v trenutku, ko sta si podelila zakrament sv. zakona, zanju odprli tam ob tabernaklju čisto novi vrelci milosti. In odprl jima jih je Bog prav zato, da v njih iščeta pomoči in končne rešitve v težavah, ki jima jih bo zakonsko življenje prineslo. In k tem vrelcem se morata zatekati, če hočeta, da bo njuno zakonsko in družinsko življenje vsaj bled odsev tiste sreče, ki jo Bog pripravlja izvoljenim.

MR

ZAKON – SKRIVNOST ZAVITA V LJUBEZEN

V odlomkih bomo priobčevali prevod knjižice nemškega mladinskega in družinskega vzgojnega pisatelja-duhovnika Otta Goldmana. Morda nas kak odstavek še ne prizadeva naravnost in sedaj — morda pa se bodo pred kakimi podobnimi vprašanji znašle mlajše družine ali jih bomo srečavali v okolju, v katerem živimo ali delamo.

Za uvod Goldmann povzema nekaj vrstic

... iz nekaterih pisem

Včasih me kdo sprašuje, če sem srečna v zakonu.

Srečna? Da in ne.

Jaz in mož hodiva v službo, imava dobri plači, uredila sva si udobno in lepo opremljeno hišico z vsemi modernimi pritiklinami, celo majhen voziček sva kupila (ne, ne, ne otroški voziček, ampak „fičko“, saj razumete!).

In celo prostoren šotor sva si nabavila. Jasno, vse skupaj, naju je precej stalo — a saj zato pa oba delava.

Verjemite, da takšno življenje

res ni ne vem kakšna zabava. Ko pridem iz službe do kraja utrujena, je šele treba začeti s kuho in obenem paziti, da bom zadosti prijazna ženka svojemu možu — po vseh pravilih zakonske popolnosti! Mož čuti, da je včasih vse to zame preveč, a dejansko stanje se ne spremeni. Jaz poskušam vse, da bi se on doma počutil zares doma.

Zaradi otrok, ne vem, kaj si hoste kot duhovnik mislili. Toda, ker moram zaenkrat še delati, jih ne moreva imeti takoj. Morda kasneje, saj imava še čas...

...Spoštovani oče-duhovnik! Ko vam pišem, sem precej pobita in mislim, da boste tudi vi, ko boste spoznali vzrok strlosti.

Gre za to. Moja prijateljica, mati štirih otrok, je šla pred tremi leti s faro na daljše romanje in je tam hotela izkoristiti prilžnost za spoved.

Toda ko je povedala spovedniku svoje skrbi, ji ta ni ravno najboj očetovsko odgovoril. Vprašal jo je, če bi bila kot mati pripravljena sprejeti še kakega otroka, ker sicer... Ona mu je odgovorila, da ni pripravljena. Kako naj bi pri trdila, če so ji za njeno zdravje in možovo plačo že štirje preveč? Poleg tega jo je zdravnik naravnost opozoril, da ne sme imeti več otrok. Torej, ker je hotela biti iskrena, je odgovorila duhovniku, da ne more sprejeti novega otroka in on... ji ni dal odveze.

Kot sem rekla, se je to zgodilo pred tremi leti.

Od tedaj do danes ta moja prijateljica ne more prejemati sv. obhajila, ker ni dobila odveze...

...Če sva srečna v zakonu?

Kaj pomeni za vas beseda sreča? Morda to, da je človek zadovoljen in — ne vem kako bi se izrazila — da je včasih tudi ne navadno vesel in brezskrben? Če je v tem sreča, potem sva midva srečna, čeprav to ni sreča, o kakršni sem sanjala kot otrok — verjetno takšne sploh ni. A o

enem sem prepričana: da drug drugega nisva nikdar razočarala.

Prepričana sem, da bi se midva ponovno poročila, v primeru, da bi bilo možno začeti vse znova. Res, da z dosedanjima otrokoma komaj shajamo za najnujnejše, a smo srečni.

Če imam rada moža? Jasno, da ga imam in tudi on me resnično ljubi. Ta neomajana ljubezen nama je vir premnogege veselja in nama daje moči v težkih trenutkih.

Drznila sem se trditi, da sva srečna v zakonu, toda verjemite mi, da ta sreča ni nekaj lahkega, ni kakor lahko pero, ki ga neznoten sunek vetra prinese, prevrača, pa tudi odnese...

Najina sreča je zasidrana v globina srca. In — za ceno trpljenja dobljena sreča ostane za vedno!

Otto Goldmann

(Bo še)

.....

Le dobre družine so podlaga za zdravo rast otroka in mladotnika.

Ni pa še dobra tista družina, kjer se moli in kjer hodijo vsako nedeljo k maši.

Če so v njej večni prepiri, prezir, pomanjkanje spoštovanja in ljubezni, na vrhu in spodaj, potem v njej ne morejo rasti skladne osebnosti.

Fr. Sodja

v
DRUŽINSKA

v
POŠTA

V trpljenju je naše odrešenje?

Ne vem, ali naj bo to vprašanje ali samo izraz mojega čutenja. Čutim, da trpljenja, ki sta ga prinesli vojna in predvsem komunistična revolucija, še ni konec. Doma nam umirajo domači, sorodniki, znanci, podirajo ali prezidavajo nam domove, obiski poročajo o spremenjenem načinu življenja, itd., in z vsem tem se na novo odpirajo stare rane. Včasih si mislim — saj nismo tu doma..., a človek je le človek. Kaj pravite?

Domotožje je resnično trpljenje — in kot tako del tistega trpljenja, v katero nas je pahnila revolucija. Res je, še traja in bo še trajalo. Pa ne trpimo le mi. Tudi tisti, ki so nekoč morili, po svoje trpe; tudi njih otroci, tudi otroci žrtev, ki rastejo oropani družine; tudi strahopetci, ki so prodali svo-

jo osebnost za skledo leče ali iz strahu pred ječo, pa njih žene in družine, vsi ti trpe, pa tisti, ki jim ugaša življenje in puščajo novi rod sredi brezverske družbe, pa mladina, ki so jo vzgojili v laži in ki odkriva resnico, in oni, ki bi morali resnico učiti, pa jo pretvarjajo ali zakrivajo, tudi ti trpe, čeprav to taje: in vsi, ki so bili vzgojeni v brezboštvu trpe zaradi brezcilnosti življenja, in oni, ki ljubijo slovenski narod in so spoznali, kam so ga pripeljali — tudi oni trpe; in tisti, ki so prišli na oblast pa vidijo, da so plačali previsoko ceno; in oni, ki ne store ničesar, da bi bil narod bolj zaveden in krščanski; in oni, ki vidijo, da se jim mladina kvari, pa spet tisti, ki so morili zaradi želje po ugodju pod vplivom državne propagande svoje lastne še nerojene otroke, tudi ti trpe — in vsega trpljenja ni in še ne bo konec, dokler bo vladala nad našim narodom laž. Vendar trpljenje ima svojo vrednost in moč in daj Bog, da bo prav preko trpljenja zasijala našemu narodu — resnica.

Zato, če trpite, posvetite to trpljenje Bogu s prošnjo za naš preiskušani in zmučeni slovenski narod. Vem, da boste rekli — kako nas moreš primerjati z njimi... Ne primerjam žrtve z rabljem, pač pa spominjam, da se širi še danes čez ves narod trpljenje, ki je sad krivic in nasilja. Če ga znamo sprejeti — bo nam in narodu v odrešenje.

Razveze in manj rojstev

Saj verjetno „Družinska pošta“ nima samo tega namena, da bi odgovarjala na vprašanja in skrbi, kajne? Rada bi v tem koticu zapisala veselje, ki ga čutim ob vsakem rojstvu v naših družinah in ob dejstvu, da se naši zakonci zvesto držijo besed iz poročnega obreda „dokler vaju smrt ne loči...“ Ko namreč toliko slišimo o zakonskih razvezah in o omejevanju rojstev v Sloveniji in drugje po svetu, sem iskreno vesela in Bogu hvaležna za vsako novo poroko ali rojstvo. Imam prav?

Prav imate. Vsaka družba, tudi naša slovenska doma in v svetu, raste in živi le toliko, kolikor rastejo in žive družine, ki jo sestavljajo.

Res veseli bodimo in hvalimo Boga za vsak krščanski zakonski par, za vsako družino, ki raste iz ljubezni. Ker pa so zgledi poganškega sveta močni, si pomagajmo med seboj. Nihče ne more vzdržati sam. Le v tesni povezanosti in v prijateljstvu — je moč!

Božji ali hudičev božič?!

Ta čas nas preplavlja trgovsko božično razpoloženje. Bogu krade-mo božično misel za ustvarjanje prijetnega družinskega praznika.

Vsako leto čutim, da je od vsakega posameznika in od vsake družine posebej odvisno, koliko damo božiču božje vsebine. Podpirajmo drug drugega v borbi proti materializmu in uživaštvu!

Bogu krade-mo božično misel! Bolje niste mogli napisati in označiti sodobnega božičevanja, kjer darila, godba, pijača in ples izpodrivajo jaslice, družinsko praznovanje in molitev, združeno z veseljem božičnih pesmi.

Božič je v srcih, v družinah in skupnih cerkvenih opravilih. Zunanaj tega okvira se hudič, našemljen v bradatega pajaca, norčuje iz svetonočne skrivnosti. Revščina in preprostost jaslic — je božja obsodba potrošniške družbe na zahodu in na vzhodu. Pogumno zavrzimo blišč razsvetljenih izložb in umetnih ognjev in se veselimo rojstva Jezusovega — v krogu njih, ki še najdejo srečo v družini — pri jaslicah.

Skrivnost molka

Molčati o sebi —
je ponižnost,
molčati o napakah drugega —
je ljubezen,
molčati nekoristne besede —
je pokora,
molčati v pravem času in kraju —
je modrost,
molčati pod križi —
je junaštvo.

Sv. Frančišek Asiški

Hudičev advokat

MORRIS WEST - JOŽE ŠKERBEC

Valentski škof Avrelij je bil presenetljiv v mnogih pogledih. Bil je visoke postave, slok in čvrst in še ni spolnil petdeset let. Rahlo posivele lase je imel skrbno počesane in njegove fine orlovske poteze so odsevale razumnost in smisel za humor. Bil je Tridentinec, kar je bila pravzaprav nenavadna izvolitev za južnjaško škofijo, in do preselitve semkaj

je bil za pomožnega škofa beneškega patriarha. Na postaji ga je čakal z lastnim avtomobilom in namesto da bi zavil v mesto, je vozil Mereditha kakšnih dvanajst kilometrov do prikupnega podeželskega dvorca sredi pomarančnih in oljčnih nasadov, od koder je bil lep razgled na dolino, po kateri se je vil potok in odseval slabotno svetlobo meseca.

„Delam poskus,“ je razlagal v čisti angleščini. „Poskus o praktični vzgoji. To ljudstvo si predstavlja, da pridejo duhovniki na svet s talarjem in da imajo talent le za drdranje očenašev in zdravamarij in vihtenje kadirnic v katedrali. Jaz sem bil rojen na severu. Moji rojaki so trdni gorski kmetje. Kupil sem to kmetijo od zemljiškega posestnika, ki je bil do vratu zakopan v dolgove, in jo obdelujem s pol ducata fantov, ki jim skušam vcepiti osnovne pojme modernega poljedelstva. Trdogre, vendar menim, da zmagujem. Semkaj sem prenesel tudi svojo uradno rezidenco. Prejšnja je bila nepopravljivo zastarela in zraven katedrale v središču mesta. Ponudil sem jo generalnemu vikarju. On pripada stari šoli in se v njej dobro počuti.“

Meredith se je zasmel, kot da bi se nalezl nalezljivega humorja tega človeka.

„Ali ste presenečeni, monsignor?“

„Prijetno sem presenečen,“ je

dejal Blaise Meredith. „Pričakovale sem nekaj povsem različnega.“

„Borbonski barok? Zamet in brokat in pozlačene angelčke, ki se jim je na ritkah začela luščiti barva?“

„Da, nekaj takega.“

Škof je ustavil avto pred štukturnim stebriščnim hodnikom pred dvorcem, posedel za trenutek za volanom in zrl na pobočje, kjer je mesec srebril krošnje dreves. Mirno je dejal:

„Tega boste tukaj na jugu našli več, kot je treba: formalizma, fevdalizma, reakcije, starih gospodov, ki se krčevito drže starih običajev, ker se jim zde bolj zanesljivi in ker niso pripravljeni na nove. Na siromaštvo in nevednost gledajo kot na križ, ki ga je pač treba prenašati, ne pa kot na krivice, ki jih je treba odpraviti. Menijo, da bo svet tem boljši, čim več je duhovnikov, menihov in nun. Jaz pa bi rajši videl, da bi jih bilo manj, pa da bi bili tisti boljši. Raje bi imel manj cerkva, pa več ljudi, ki hodijo vanje.“

„Tudi manj svetnikov?“ je poredno vprašal Meredith.

Škof je dvignil glavo in prasnill v smeh.

„Hvala Bogu, da obstojajo Angleži. V tem času bi nam zelo dobro delo malo cerkvenega skepticizma. Vi se sprašujete, kako da človek, kot sem jaz, podpira postopek Giacoma Neroneja.“

„Odkrito povedano, res je tako.“

„Pustiva to za čas posladka po

večerji,“ je njegovo blagorodje povabilo brez vsake užaljenosti.

Služabnik v belem suknjiču je odprl vrata avtomobila in ju peljal v двореc.

„Večerja bo servirana čez pol ure“, je dejal škof. „Upam, da vam bo ugajala soba. Zjutraj boste iz nje lahko ogledovali vso dolino in videli, kaj smo napravili.“

Poslovil se je in služabnik je vidil Mereditha v drugo nadstropje, veliko gostinsko sobo s steklenimi vrati, ki so vodila na ozek balkon. Meredith se je začudil ob čistem in modernem stilu pohištva in ascetični sili lesenega križa nad klečalnikom v kotu. Na polici je bilo nekaj novih knjig v francoščini, angleščini in italijanščini, na nočni omarici pa Hoja za Kristusom. Zraven spalnice je bila kopalnica, obložena s ploščicami. Njegovo blagorodje je imelo talent za grajenje in umetniški okus. Tudi je imelo smisel za humor, kar je silno redka čednost v italijanski Cerkvi.

Medtem ko se je kopal in se preoblečill, je Meredith začutil, da mu je pojemala utrujenost in občutek neugodja z vožnje. Celotrajna bolečina njegove bolezni, se mu je zdelo, se je omililla in zavedel se je, da je z užitkom in z zanimanjem čakal na večerjo z njegovim blagorodjem.

Večerja je bila preprosta: začetna jed, zelenjavna juha, pečena piška, krajevno sadje in kmečki

sir, vse izvrstno pripravljeno in skrbno servirano. Močno vino Barolo je bilo iz severnih vinogradov. Razgovor med jedjo je bil bolj ostroumen: kot vaja v sabljanju med dvema veščakoma, med katero je škof previdno tupal.

„Do vašega prihoda, dragi Meredith, sem imel občutek, da sem napravil napako.“

„Napako?“

„Ker sem prosil za pomoč v Rim. To namreč pomeni neko koncesijo. Razumete? Neko odstopitev moje samostojnosti.“

„Toliko vas je stalo, blagorodje?“

Škof je resno pritrdil.

„Lahko bi me stalo. Modernisti in reformatorji so zmeraj sumljivi, še posebej tukaj na jugu. Če imajo uspehe, so očitke za svoje bolj konservativne tovariše. Če propadejo, jih pa stavijo za zgled, češ da so hoteli napraviti preveč in s pretirano naglico. Tako sem zmeraj menil, da je bolj pametno delati v skladu z lastnim merilom in da sem svoje stvari sam opravljal in čakal, da so kritiki napravili prvi korak.“

„Ali imate mnogo kritikov?“

„Nekaj jih imam. Zemeljski posestniki nimajo simpatije do mene in oni govorijo naglas v Rimu. Kler meni, da sem prestrog v moralnih vprašanjih in preveč brezbrizen za obrednik in krajevna izročila. Moj metropolit je monarhist, jaz sem pa pristaš zmernega socializma. Politiki ne čutijo

zaupanja do mene, ker pridigam, da je stranka manj važna kot pa človek, ki jo predstavlja. Oni obljublajo, jaz pa hočem, da obljube tudi spolnjujejo, in kadar jih ne, protestiram.“

„In v Rimu dobite oporo?“

Fina usta njegovega blagorodja so se združila v nasmeh.

„Vi poznate Rim bolje kot jaz, prijatelj moj. Oni čakajo na rezultate in rezultati takšne politike, kot je moja, in v takem kraju, kot je ta, se lahko zavlečejo za deset let. Če uspeš, prav dobro. Če se mi pa izjalovi ali zagrešim kako napako ob nepravem času, zmigujete z glavo in trdijo, da so to pričakovali že dalj časa. Zato rajši vidim, da ugibajo. Čim manj zvedo, tem bolj sem prost.“

„Zakaj ste pa tedaj pisali kardinalu Marotti? Zakaj ste prosili rimskega duhovnika za postulatorja in branilca vere?“

Njegovo blagorodje se je poigravalo z vinsko čašo, jo vrtelo med dolgimi in občutljivimi prsti in opazoval, kako se je lomila luč skozi rdečo tekočino na snažno bellem prtu. Premišljeno je dejal:

„Ker gre za nekaj povsem novega zame. Razumem se na dobroto, nisem pa navajen na svetost. Verujem v misticizem, toda o mistikih nimam nobene izkušnje. Severnjak sem, pragmatist po naravi in po vzgoji. Verujem v čudeže, toda nikdar si nisem predstavljal, da bi jih delali pred vrati moje hiše. Zato sem se obrnil na obred-

no kongregacijo.“ Odkritosrčno se je nasmehnil: „Vi ste strokovnjaki v teh stvareh.“

„Je bil to edini razlog?“

„Govorite kot inkvizitor,“ je šaljivo dejal škof. „Kakšen drug razlog pa naj bi še bil?“

„Politika,“ je suhoparno odvrnil Meredith. „Volilna politika.“

Na njegovo začudenje je škof stegnil glavo nazaj in se zasmeljal:

„Torej tako mislite. Začudil sem se, da je njegova prezvišenost pokazala takšno pripravljenost za sodelovanje. Spraševal sem se, čemu mi je poslal Angleža namesto kakega bernabita z dolgim obrazom. Silno je bistroumen, toda bojim se, da se je zmotil?“

Smeš je hipoma ugasnil na njegovih ustnicah in znova se je zresnil. Čašo je pustil na mizi in stegnil roki v zgovorno in pojasnjevalno kretnjo. „V hudi zmoti ste, Meredith. To je tisto, kar se dogaja v Rimu. Zarobljeni postanejo še bolj zarobljeni, bistroumni ljudje, kot je Marotta, postanejo pa preveč premeteni, ko gre za blagor drugih. Dvoje razlogov je, zakaj me zanima ta primer. Prvi je preprost in uraden. Gre za češčenje, ki ni dovoljeno. Moram ga preiskati, da ga potrdimo ali obsodimo. Drugi razlog ni tako preprost in oficialisti ga ne bi razumeli.“

„Marotta bi ga lahko razumel,“ je dejal Meredith mirno. „In jaz tudi.“

„Zakaj ravno vidva?“

„Marotta zato, ker je star in moder humanist, jaz pa zato, ker bom umrl za rakom v prihodnjih dvanajstih mesecih.“

Valentski škof Avrelij se je naslonil na stol in preučeval blede in shujšani obraz gosta. Po dolgem premolku je dejal nežno:

„Premišljeval sem o vas. Sedaj začenjam razumevati. Skušal bom razložiti. Človek, ki je že v smrtni senci, se ne sme pohujševati, tudi nad škofom ne. Jaz menim, da Cerkev v tej deželi potrebuje globoke reforme. Menim, da imamo preveč svetnikov pa premalo svetosti, preveč češčenj pa premalo katekizma, preveč svetinjic pa premalo zdravil, preveč cerkva pa premalo šol. Imamo tri milijone brezposelnih in tri milijone žensk, ki žive od prostitucije. Nadzorujemo državo preko krščansko demokratske stranke in Vatikanske banke, kljub temu pa dopuščamo neko dvojnost, ki nudi blaginjo polovici dežele, drugo polovico pa pusti gniti v bedi. Naš kler je nomanjkljivo vzgojen in nezanesljiv, pa klevetamo antiklerikalce in komuniste. Drevo se spozna po sadežih. Menim, da je primernejše razglasiti potrebo po večji družbeni pravičnosti kot pa nov naslov Marije. V prvem primeru gre za potrebno naobračbo moralnega načela, v drugem pa le za opredelitev tradicionalne vere. Mi duhovniki smo bili zavzeti za pravice, ki nam jih da-

je konkordat, kot pa za pravice našega ljudstva po naravnem in božjem zakonu... Ali vas pohujšujem, monsignor?"

„Narobe: upanje mi vlivate,“ je dejal Blaise Meredith. „Toda zakaj hočete novega svetnika?"

„Saj ga ne maram,“ je s presenetljivim poudarkom odvrnil škof. „Zavezan sem s primerom, vendar iz vsega srca želim, da ne bi bilo nič iz njega. Župan iz Gemella Maggiore je zbral petnajst milijonov lir, da je postopek spravil v tir, jaz pa ne morem dobiti od njega niti tisoč lir za škofijsko sirotišnico. Če bo Giacomo Nerone proglašen k svetnikom, bodo hoteli novo cerkev zanj, jaz pa bi rajši dobil usmiljenke za bolnico, poljedelski svet in dvajset tisoč sadnih drevesc iz Kalifornije.“

„Zakaj pa ste tedaj prosili njegovo prevzvišenost za pomoč?"

„Eno izmed načel, ki vladajo v Rimu, moj dragi Meredith, je to, da zmeraj dosežeš ravno nasprotno od tistega, za kar prosiš.“

Blaise Meredith se ni nasmehnil. V njegovem razumu se je porajala nova in vznemirljiva misel. Počakal je za hip in iskal besede, s katerimi bi jo izrazil.

„Kaj pa če se dokaže, da je Giacomo Nerone zares svetnik in da dela čudeže?"

„Kot sem vam že omenil, sem pragmatist,“ je slabe volje odvrnil škof. „Čakal bom na dejstva. Kdaj hočete začeti z delom?"

„Tako,“ je rekel Meredith. Živim od sposojenega časa. Rad bi nekaj dni preučeval dokumentacijo. Potem se bom preselil v Gemelli dei Monti, da bi začel jemati izjave.“

„Poskrbel bom, da vam bodo jutri zjutraj nesli registre v vaše stanovanje. Upam, da se boste v tej hiši počutili kot doma, mene pa jemali kot svojega prijatelja.“

„Hvaležen sem vašemu blagorodu, veliko bolj, kot pa vam lahko izrazim z besedami.“

„Nimate se za kaj zahvaljevati,“ je dejal škof in se opravičil z nasmeškom. „Užival bom v vaši družbi. Čutim, da imava mnogo skupnega. Ah, še kratek nasvet.“

„Poslušam.“

„Osebnost sem prepričan, da ne boste odkrili resnice o Giacomo Neroneju v Gemello Maggiore. Tam ga častijo. Imajo koristi od njegovega spomina. V Gemello Minore je zgodba precej drugačna. vprašanje je le, če vam jo bodo povedali. Doslej se ni še nobenemu izmed mojih sodelavcev to posrečilo.“

„Obstoja kakšen razlog?"

„Bolje je, da vi sami ugotovite razloge, prijatelj moj. Kot ste videli, imam jaz nekaj predsodkov,“ je pomaknil stol nazaj in vstal. „Umakniva se, vi morate biti utrujeni. Svetoval bi vam, da vstanete pozno. Poskrbel bom, da vam bodo nesli zajtrk v vašo sobo.“

Patricijska vljudnost tega človeka je ganila Blaisa Mereditha.

Čeprav je bil zadržan v zaupljivosti in ljubosumen na svojo lastno intimnost, je dejal ponižno:

„Bolan sem, blagorodje. Naenkrat sem se znašel hudo osamelega. Vi ste dosegli, da se pri vas čutim domačega. Prav lepa hvala.“

„Brata sva v veliki družini,“ je rahločutno dejal škof. „Ker pa smo samski, postanemo sebičneži in čudaki. Vesel sem, da vam lahko postrežem. Lahko noč pa mirno spite.“

V veliki sobi za goste, v katero je skozi okno lila kot reka svetloba meseca, se je Blaise Meredith pripravil za novo noč. Njen potek mu je bil domač, vendar zato nič manj grozljiv. Bedel bo do polnoči, nato bo zaspal, vendar njegovo spanje bo nemirno in lahno. Predno bodo petelini naznanili prvo zoro, se bo sunkoma prebudil zavoljo silne bolečine v želodcu in s polnimi usti grenkega okusa po žolču in krvi. Slaboten in razburjen od gnusa se bo zvrlel do kopalnice, tam zaužil pomirjevalno tableto in se vrnil v posteljo. Malo pred zarjo bo spet zaspal za eno uro ali največ dve, ne zadosti, da bi se odpočil, pač pa toliko, da bo lenobno in usihajoče življenje še plalo po njegovih žilah. Čudna mešanica strahu in groze se ga je polasčala: Strah pred smrtjo, sram zavoljo počasnega razkrajanja, nadzemljaska samota vernika v navzočnosti Boga brez obličja, v katerega veruje, ne da bi ga videl, in ki ga bo

kmalu spoznal brez zagrinjala in bleščečega ob sodbi. Občutku strahu in groze ni mogel uteči s spanjem in ga tudi ni mogel zarotiti z molitvijo, ker se mu je molitev sprevrgla v suhoparno dejanje volje in mu ni mogla ne udušiti njegove bolečine ne prinesti olajšanja.

Nocoj je kljub utrujenosti skušal odlašati z vicami. Slekkel se je, si nadel pižamo in jutranjo haljo, si nataknil copate in stopil na balkon.

Visoko nad dolino je bil videti mesec kot srebrn čoln, miren sredi jasnega morja. Pomarančna drevesa so se hladno lesketala in oljčni listi so se bleščali kot konice bodal iz zvite gmote senc. V nižini je spokojna voda za barikado debel in gruščča odsevala prgišče zvezd, obronki gričev pa so obkrožali pokrajino in izključevali kaos vekov.

Blaise Meredith je ogledoval pokrajino in videl, da je dobra. Dobra je narava sama v sebi in dobro je človekovo delo. Človek ne živi samo od kruha, toda brez kruha ne more živeti. Starodavni menihi so mislili isto. Sredi pustinje so zasadili križ in takoj začeli saditi koruzo in sadno drevje. Dobro so vedeli, da je človek bitje iz mesa in duha in da more duh delovati le v telesu in preko telesa. Kadar telo zboli, se moralna odgovornost človeka zmanjša. Človek je misleči trs, toda ta mora

biti trdno zasajen v črno zemljo in treba mu je zalivati korenine in ogrevati ga mora sonce.

Avrelij, valentski škof, je bil pragmatist, toda krščanski pragmatist. Bil je dedič najbolj starodavne in pravoverne cerkvene tradicije: ilo in trava in žival so izdelek istega stvariteljskega dejanja, ki je oblikoval človeka. Bili so dobri sami po sebi, popolni v svoji naravi in v zakonih, ki vodijo njihovo rast in odmiranje. Le zloraba človeka jih je lahko sprevrгла v orodje zla. Zato je vsaditi drevesce pobožno dejanje. Spreminjati nerodovitno zemljo v plodno, je sodelovanje pri stvariteljskem delu. Učiti druge ljudi teñ reči, pomeni napraviti jih deležne pri božjem načrtu... Pa vendar je bil valentski škof Avrelij za mnoge sobrate sumljiv človek.

To je skrivnost Cerkve, da lahko vzdržuje v organski enoti humaniste kot Marotta, formaliste kot Blaise Mereditha in zarobljenca kot Kalabrez; reformatorje, upornike in puritanske konformiste; politikarske papeže in redovniške bolničarke, posvetne duhovne in pobožne antiklerikalce. Zahteva brezpogojno sprejemanje opredeljenega nauka in dovoljuje izredno različnost v disciplini.

Nalaga uboštvo svojim redovnikom in igra na svetovnih finančnih trgih preko vatikanske banke. Oznanja nenavezanost na svet in zbira posesti ko katera koli

javna družba. Bila je trda z lastnimi reformatorji in vendar je podpisala konkordate s tistimi, ki so jo hoteli uničiti. Je najbolj trda in stroga skupnost na svetu za tiste, ki v njej žive, pa vendar vsi njeni člani želijo umreti v njej in papež, kardinal ali pa perica hvaležno sprejemajo sveto popotnico iz rok najbolj preprostega podeželskega duhovnika.

To je bila skrivnost in paradoks in Blaise Meredith je veliko teže to razumel in sprejel kot pa pred dvajsetimi leti. To je bilo, kar ga je vznemirjalo. Ko je bil zdrav, je njegova pamet mirno sprejemala misel o božjem posegu v človeške zadeve. Sedaj, ko mu je življenje počasi otekalo, se je krčevito oprijemal najbolj preprostega izraza telesne kontinuitete: drevesa, cvetke, spokoine vode v jezeru pod večno lučjo mesece.

Lahen vetrič je zavel po dolini, listje je zašelestelo in zvezde v jezeru so zaplesale. Mereditha je streslo ob nenadnem hladu, stopil je v sobo in zaprl okna. Pokleknil je na klečalnik pod leseno Kristusovo podobo in začel moliti:

„Oče naš, ki si v nebesih...“

Toda nebo se mu je zaprlo in ni bilo odgovora od Očeta brez obličja za svojega na smrt bolnega sina.

(Bo še)

SLOVENC PO SVETU

Združene države Severne Amerike

Baragov odbor, ki si prizadeva pospešiti priprave za razglasitev našega misijonskega škofa Friderika Baraga za blaženega, je nedavno prejel pismo p. Wolfa, postulatorja Baragove zadeve v ZDA: „Hvala Bogu, celotni proces je zaključen in pripravljen za Rim. Škof Saladka pripravlja za 12. november srečanje dveh od nas z g. Luigijem Rajmandijem, apostolskim delegatom, ki naj pošlje zapiske o procesu v Rim, obenem s svojim priporočilom. Pripravili smo tudi spomenico, ki naj jo sprejme konferenca vseh škofov v ZDA in v njej prosi papeža Pavla VI. za pospešitev procesa za razglasitev škofa Baraga za blaženega.“

15. slovenskih dušnih pastirjev v Nemčiji

V Nemčiji je sedaj 15 slovenskih dušnih pastirjev. V Muenchenu so: dr. Zdešar, p. Sodja, dr. Rozman in Tine Vrečar. V Bremenu je: Mirko Jereb. V Essenu je: Ivan Ifko. V Kölnu sta: Ludvik Rot in Jože Bu-

cik. V Frankfurtu je dr. Edo Škulj. V Mannheimu je Jože Cimerman. V Esslingenu je Ciril Turk. V Reutlingenu je Janez Demšar. V Ravensburgu je dr. Franc Felc. v Ingolstadtu je Feliks Grm. V Berlinu pa je sedaj Štefan Vereš.

The New York Times o Baragu

„Nagla pospešitev kanonizacije za misijonarja.“ Pod tem naslovom prinaša največji ameriški časopis New York Times z dne 19. septembra 1972 poročilo o Baragovem škofijskem postopku v Marquettu (ZDA) ki je srečno sklenjen.

Anglija

V Bedfordu na Angleškem so se Slovenci udeležili takoimenovanega „Katoliškega tedna“. Nastopili so na koncertu z več cerkvenimi in narodnimi pesmimi. Pri sv. maši v cerkvi sv. Jožefa pa so imeli tokrat med seboj kar tri duhovnike: msgr. Kunstlja, g. Berganta in g. Janeza Mlakarja.

SLOVENC

V ZAMEJSVU

Slovenska župnija v Gorici

Slovenci v Gorici so dobili svojo župnijo. Dekret o ustanovitvi posebnega središča je podpisal goriški nadškof Cocolin. Tako so se končali dolgoletni pogovori o pravični ureditvi dušnopastirskega skrbstva za Slovence. Z ustanovitvijo župnije, ki ima svoj sedež pri Sv. Ivanu, se je začelo novo poglavje za naše ljudi v tem delu Italije.

Celovške Mohorjevke 1973

Družba sv. Mohorja v Celovcu je izdala: 1. Koledar za leto 1973 2. Razdrto gnezdo, večerniško povest Karla Mauserja — 3. Lipov cveč, pesniška zbirka pesnice Milke Hartmanove, 4. Peklenski boter in druge slovenske pravljice. Zbraj Alojzij Bolhar. — 5. Naše življenje, druga izdaja vzgojevalne knjige o spolnosti, ki sta jo spisala E. Pertl in Krašovic-Pertlova za Celjsko Mohorjevo družbo. — 6. Gorni mož (Tone Gaspari), koroška pripovedka — 7. Družinska pratika 1973 — 8. Črni Hanej, zgodovinska povest dr. Metoda Turnška.

† Msgr. Srečko Gregorec

V Gorici (Italija) je 6. oktobra po hudi bolezni umrl msgr. Srečko Gregorec. Rodil se je 6. aprila 1894 v kmečko-obrtniški družini v Mengšu pri Kamniku. V duhovnika je bil posvečen leta 1917 v ljubljanski stolnici. Dušnopastirska pot ga je vodila najprej v Senožeče, nato v Trnovo in

kot župnika v Košano. Od tu je bil leta 1927 imenovan za župnika v šturjah pri Ajdovščini. Tu je ostal do leta 1945, nato je odšel v Gorico, kjer je bil imenovan za stolnega kanonika.

Že kot župnik v šturjah je odločilno vplival na prenovo verskega in prosvetnega življenja v gornji Vipavski dolini. Posebno mu je bil pri srcu verouk za šolsko mladino. Trudil se je za ohranitev materinščine, kar pod Italijani ni bilo vedno lahko. Otroci in mladina so hodili za njim kot za očetom. Njim je posvetil tudi svoje pisateljske sposobnosti. Pisal je mlábinske povesti in prísrečne otroške pesmi v Pastirčku, ki mu je bil dolga leta urednik, pa tudi v raznih koledarjih. V Gorici je kot profesor verouka izdajal veroučne učbenike za slovenske višje srednje šole. Bil je tudi upravitelj stožničnega premoženja.

Ob šoli, neprestanem spovedovanju in gospodarskih poslih pa je še vedno našel čas za reveže. Kot poznavalec človeških globin je znal vsakomur svetovati in pomagati v težavah. Sredi dela se je zgrudil na pragu spovednice. To je bilo pred osmimi leti. Poslej je bil ves čas priklenjen na posteljo, a še tu ni miroval, pisal je in spovedoval.

Gorica: imenovanje

Goriški nadškof Cocolin je s posebnim odlokom imenoval msgr. dr. Franca Močnika za „dušnega pastirja Slovenskega dušnopastirskega središča v Gorici in mu določil za pomočnika Jozeta Markeža.

NOVICE IZ SLOVENIJE

Pred 120 leti je bila ustanovljena Mohorjeva družba

20. novembra 1972 je bila v prenovljeni celjski opatijski cerkvi pomenbna cerkvena slovesnost: množica vernega ljudstva se je s slovenskimi škofi skupno zahvalila Bogu za 120-letno delovanje večike Slomškove ustanove — Družbe sv. Mohorja, ki je izdala in razprodala po slovenskih domovih okrog 30 milijonov knjig.

500 let delovanja v Novem mestu

Novomeški frančiškani so v novembru obhajali 500-letnico svojega samostana. Slovesnosti je vodil ljubljanski nadškof Pogačnik. Med vidnimi predstavniki pa so bili še zastopniki redovnikov iz Kartuzije in Stične, frančiškanski provinciali iz Ljubljane, Zagreba in Sarajeva.

Škofov vikar za Ljubljano

Ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik je imenoval kanonika Jožeta Kvasa (52 let) za svojega vikarja za mesto Ljubljana.

Pomursko pastoralno področje

Področje, ki vključuje prekmurske župnije je pripravilo duhovno obnovo za vse člane župnijskih svetov. Udeleženci so se zbrali v novi

cerkvi v Odrancih. Bilo jih je 225. V enodnevnem skupnem bivanju so se trudili čimbolj spoznati koncilске dokumente, zlasti odlok o laiškem apostolatu, da bi mogli smerice zadnjega cerkvenega zbora tudi uresničevati. V premišljevanju je bil govor o potrebi notranje rasti, zlasti tiste, ki je sad občestvenega in evharističnega življenja. Predavanje pa je bilo naslonjeno na tiste osnove v odloku o laiškem apostolatu, ki govore v raznih oblikah delovanja v župniji. V popoldanskem pogovoru je tekla beseda o praktičnem delu, o gledanju na duhovnika pri tem delu in o vprašanih božjega ljudstva po vseh pomurskih župnijah.

Spet manj svobode

Dr. Franc Perko, profesor na bogoslovni fakulteti, je v verskem listu „Družina“ z dne 26. novembra 1972 zapisal: „Našo samoupravno družbo sestavljajo večinoma verni ljudje. Zato je razumljivo, da nam vernim ni vseeno, kako vodstvo te družbe obravnava problem religioznosti, zlasti pa mesto vernega človeka v naši družbi. Naša ustava zagotavlja svobodo veroizpovedi in načelno odklanja vsako diskriminacijo zaradi verskega prepričanja.“

„Žal so v naši družbeni stvarnosti

— tako nadaljuje dr. Perko — še vedno navzoče tendence, ki skušajo te zakonite pravice vernih omejit; včasih pa naletimo celo na očitno protiustavne zahteve po diskriminaciji vernih pri prosvetnih službah.“

Kdo ne more biti učitelj?

Ljubljansko „Delo“ je 10. novembra 1972 poročalo „Kdor obiskuje verske obrede, je lahko dober državljan, ne more pa biti učitelj v socialistični družbi.“ Taka izjava — piše prof. Perko — vzbuja upravičeno ogorčenje vseh vernih. Pomeni namreč nasprotovanje našim ustavnim načelom o enakosti vseh ljudi ne glede na njihovo prepričanje. Je tudi izraz svetovnonazorskega šovinizma, ki ga lahko stavimo v isto vrsto z rasnim, barvnim ali nacionalnim šovinizmom.“

MLADI V POMURJU

V nedeljo, 24. septembra, so se zbraли v Murski Soboti študentje pomurske skupine iz Ljubljane in Maribora. Želeli so se še enkrat srečati pred začetkom novega akademskega leta. Ob tej priložnosti se je zbralo v veroučni učilnici okoli 40 akademikov, enajst abiturientov in nekaj njihovih domačih katehetov. Po uvodnih besedah referenta za pomurske študente so poslušali poročilo o dosedanjem delu. Zlasti so se pogovorili o delu v preteklem akademskem letu. Abiturientom so pokazali možnosti vključevanja v pomursko veroučno skupino. Skupno

so pripravili načrt o delu skupine v novem letu. Srečanje akademikov v Murski Soboti je bil neke vrste „start“ v novo leto verskega pouka in novega poglobljanja v krščansko življenje.

27. avgust je bil za Pomurje pomemben dan. Mladi so z vseh koncev tega dela Slovenije prihajali v Mursko Sobotu. Na sporedu je bilo srečanje z urednikom „Ognjišča“ — Francem Boletom. Čeprav je bilo srečanje napovedano za drugo uro popoldne, je bila cerkev že pred tem časom polna mladine. Obisk je bil rekorden: čez dva tisoč mladih ljudi!

Med mašo se je urednik Ognjišča dotaknil nekaj vprašanj, ki zanimajo, pa tudi težijo mladega človeka. Zlasti se je ustavil ob nezadovoljstvu mladih in njihovem iskanju novega in boljšega. Njegove žive besede so bile toplo sprejete. Mnogi so pristopili tudi k obhajilu. Z mašo je bil končan prvi del srečanja.

V drugem delu, za katerega je bilo veliko zanimanje, je bil na sporedu nagradni kviz: **Spoznaj sv. pismo!** Svoje zastopnike je poslala enajst župnij. Vsi so se borili za največjo uvrstitev. Končno pa sta ostali dve ekipi iz Odranec in Murske Sobotu. Zmagala je Murska Sobotu, kar je domačine izredno razveselilo. V priznanje in nagrado prejele kelih, ki ga bodo rabili pri mladinskih mašah. Ostali tekmovalci pa so dobili tolažilne nagrade.

med nami v Argentini

Še o slovenskih šolah v Argentini

V Argentini smo imeli v decembru, ob koncu šolskega leta 10 slovenskih šol, v katerih je bilo 625 otrok. O devetih smo že zadnjič poročali. Po tiskarski pomoti pa je izpadla „šola Ivana Cankarja“ v Berazateguiju, ki jo vodi g. Franc Vitrih, verouk pa poučuje g. Jože Guštin, ostale predmete pa še poučujeta gdč. Nevenka Vidmar in gdč. Olgia Omahna. Otrok pa je bilo le šest.

Proslava Kristusa Kralja

Proslavo Kristusa Kralja je slovenska verska skupnost v Buenos Airesu povezala letos s proslavo 80-letnice 1. slovenskega katoliškega shoda.

Ob petih popoldne se je slavnost začela s sv. mašo z ljudskim petjem, med katero je msgr. Anton Orehar v mašnem govoru poudarjal pomen katoliškega shoda za versko življenje in nakazal, kako naj danes ni

usmerjamo versko in družbeno življenje po jasnih in trdnih katoliških načelih.

S pesmijo „Pojte, hribje in doline“ se je začel po maši shod. G. Rudolf Smersu je v govoru očrtal položaj v Sloveniji pred katoliškim shodom, organizacijo in izvedbo 1. katoliškega shoda na pobudo ljubljanskega škofa dr. Jakoba Missie in dr. Antona Mahniča, resolucije glede šolstva, gospodarstva, znanosti in umetnosti, o organizaciji delavstva, mladine, tiska, o prosvetno-kulturnem delu in o politični organizaciji. Omenjal je može, ki so resolucije spravili v življenje: dr. Ivana Šušteršiča na političnem področju, dr. Evgena Lampeta na gospodarskem, dr. Janeza Evangelista Kreka na prosvetnem in delavskem in Frana Povšeta na kmetijskem — poleg številnih in požrtvovalnih manj znanih sodelavcev. 1. katoliški shod je bil pravi mejnik v verskem, narodnem, kulturnem, gospodarskem in političnem življenju našega naroda.

G. Milan Magister je pa govoril o položaju Slovencev v Argentini in poudarjal potrebo po soočenju naše stvarnosti z zahtevami vere in pa potrebo po izdelavi programa za prihodnost. Poudarjal je primernost, da se zberejo vsi versko-cerkveno čuteči in odgovorni rojaki v Argentini na slovenskem zboru, ki naj po zgledu 2. vatikanskega zbora pregleda stanje naše skupnosti in začrta smernice za naše bodoče delo in življenje. Zbor naj bi razpravljal o oznanjevanju in širjenju božje besede med nami, o vprašanju duhovni-

ških pokličev, o verskem tisku, o izdajanju versko-vzgojnih knjig, o verskem pouku v šolski in pošolski dobi in za odrasle ter o drugih načinih evangelizacije v sodobnem življenju. Omenjal je potrebo ustanovitve župnijskih svetov, preučitev mladinskega problema med nami, vzdrževanje že obstoječih ustanov in zagotovitev njihove rasti.

Zadnjo točko programa je pripravil g. **Stanko Jerebič**. Dekleta in fantje so v zborni recitaciji izpovedali vero v Kristusa in v njegovo zmago in potrdili zavest svojega poslanstva v svetu.

20. mladinski dan

Na 1. nedeljo v novembru sta zvezna odbora SDO in SFZ priredila na Pristavi vsakoletni mladinski dan. Ob pol dvanajstih je msgr. **Anton Orehar** daroval sv. mašo, nato pa je bilo skupno kosilo.

Ob 4 popoldne je bila odločilna tekma v odbojki med ekipama San Justa in Slovenske vasi. Po njej sta zvezna predsednika **Ana Marija Klanjšček** in **Pavel Fajdiga** ml. dvignila zastavi in kratko razložila smisel in pomen mladinskih organizacij in mladinskega dne.

Z gimnastičnimi vajami so nastopila dekleta iz Ramos Mejije, San Justa in Slovenske vasi. Športni referent **Marijan Grohar** je očrtal položaj mladinskega športa in turnirjev in razdelil pokale. Za skiep je folklorna skupina s Pristave, ki jo vodi **Jure Ahčin**, zaplesala slovenske folklorne plesе. Pogrešali pa smo na-

stop fantov s prostimi vajami, pri nekaterih deklških skupinah pa nas je motila neprimerna obleka in pri eni tudi neprimerna vaja.

Koncert Slovenskih mladenk

Pesem ljubezni naj v srcih zveni je bilo geslo koncerta deklškega zbora Slovenske mladenke, ki ga je priredila za svoj podporni sklad Zveza slovenskih mater in žena v Slovenski hiši v soboto, 11. novembra ob 8 zvečer.

Prvi del koncerta je obsegal pesmi: Zabučale gore (E. Adamič), Njega ni (C. Pregelj), S paše in Spisinek (Premrl), Planinska rožica (Višhar-šijanec), Slovenka sem (Ipa-vec), v Korotan (Premrl) in po kratkem oddihu šest mednarodnih.

V 2. delu pa je zbor zapel N'mav čez izaro (Hrovatin), Stoji mi polje (Adamič), Po gorah je ivje (Tomc), Tam kjer teče bistra Zila (Tomc) in štajerska žalos'inka, Mrtvi ljubici pod okno, Hrepenenje oslepelega in Slovenskim mladenkam v lepi šijančevi priredbi prav za ta zbor.

Številnemu občinstvu je ugajal izbor pesmi, kvalitetno podajanje in uglajen nastop in je zbor, gosta baritona **Janeza Mežnarja** in zlasti dirigentko go. **Anko Savelli-Gaserjevo** nagradilo z dolgotrajnim ploskanjem.

Prvo sv. obhajilo

Na 1. adventno nedeljo, je bilo v Slovenski hiši prvo obhajilo otrok iz Velikega Buenos Airesa. Bilo je

55 prvoobhajancev, 34 deklic in 21 fantkov. Iz Castelarja sta bili 2 deklici, iz Carapachaya 7 otrok, iz San Martina 11, iz Ramos Mejje 16 in iz San Justa 19 otrok.

Prisrčne prvoobhajilne slavnosti, ki jo je opravil msgr. **Anton Orehar** in med katero je prepeval šolski zbor iz San Justa, ki ga vodi gdč. **Anica Mehle**, so se tudi letos udeležile ne le družine prvoobhajancev, ampak tudi veliko drugih rojakov. Po maši je bilo še skupno fotografiranje, razdelitev spominskih podob in zajtrk prvoobhajancev.

Berazategui

Slovenski dom v Berazateguiju je praznoval v nedeljo, 12. novembra VII. obletnico blagoslovitve. Slavnost se je pričela po 11. uri s prižigom plamenic in dviganjem zastav. Sv. mašo je daroval msgr. **Anton Orehar**. Po skupnem kosilu na vrtu se je začel po 3. uri popoldanski program. **G. Ivan Korošec** je pozdravil goste, predsednik doma, **g. Jože Vidmar** je nato govoril o cilju krajevne skupnosti, ki je njena ohranitev in pa vcepiti mladini duha slovenstva, krščanstva in poštenosti. Mladinski oktet je pod vodstvom dirigenta **Jožeta Omahne** zapel tri pesmi, ostali prosvetni program pa je obsegal nastop najmlajših, duet **Rudija** in **Nevenke Vidmar** in rajanje deklet s košaricami cvetja.

Slovenska vas

V soboto, 18. novembra zvečer so v Hladnikovem domu proslavili sre-

brnomašniški jubilej g. **Janeza Petka CM** in vaščane, ki so dopolnili 50., 60., 70. in 75. leto in sprejeli za članne ljudi, ki so spolnili 18. leto. Jubilentom je izrekel čestitke g. **Stane Mehle**, predsednik društva Slovenska vas, mešani zbor (g. **Ivan Mehle**) in otroški zbor (ga. **Zdenka Jan**) pa sta zapela nekaj pesmi.

Naslednjo nedeljo je bilo farno žegnanje, združeno s srebrno mašo, pri kateri je govoril msgr. **Anton Orehar**. Družinskega kosila so se udeležili vaščani in gostje. Ob 3 popoldne so bile v cerkvi Marije Kraljice pete litanije z blagoslovom,

Ob štirih se je začela sklepna prireditve misijonskega zavoda. Na sporedu je bilo poročilo o delu zavoda, beseda g. **Franca Sodje CM**, glasbene točke in tridejanka Za velikim vzorom, ki jo je napisal Franc Kunstelj, režiral pa **Franci Stanovnik**.

Carapachay

V Slovenskem domu v Carapachayu je imel v soboto, 18. novembra, prvi samostojni koncert krajevni mladinski mešani pevski zbor. Mladina, ki ga vodi g. **Aleksander Pirc**. Zbor, ki ga sestavlja 12 deklet in 13 fantov, je zapel 20 pesmi, 17 v slovenščini, 3 pa v kasteljanščini. Zbor doslej goji predvsem moderne verske popevke in pesmi s človekoljubno vsebino. Želimo, da bi zbor vztrajal na načrtani poti, se zmeraj bolj tudi tehnično spopolnjeval in s petjem navduševal zlasti mladi rod za plemenite ideale.

**KJE
JE
KAJ?**

DUHOVNO ŽIVLJENJE

UVODNIK	40. letnik	1
SODOBNA VPRAŠANJA	Mir je možen	2
	Razmišljanje o zakramentu pokore	7
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Kaj vemo o treh kraljih?	4
	Nova doba v koroški Cerkvi	11
	Mihael Rua — prištet k blaženim	14
RAZNO	Kaj pravite?	17
	Jagodice: Težave ljublj. škofije med vojno ..	24
	Spomini na mater	27
PO SVETU	Kitajska, kot sem jo jaz videl	20
	Svet v številkah	23
ZA MLADINO	Kaj čutim ob prehodu v novo leto?	32
	Ko boš dorastel... ..	35
	Snov, ki nikoli ni bila senzacija	38
	Mladinska pošta	39
	Greš, Jezus z menoj?	41
V DRUŽINI	Pismo za januar	42
	In zato sva se poročila?	44
	Zakon — skrivnost zavita v ljubezen	46
	Družinska pošta	48
ROMAN	Hudičev advokat	50
NOVICE	Slovenci po svetu	57
	Novice iz Slovenije	59
	Med nami v Argentini	61

**Leto XL
Številka 1**

**Januar 1972
Enero Nº 1**

„Duhovno življenje“

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 843.966.

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

Poverjeniki:

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorizia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Naročnina:

V Argentini in obmejnih državah: začasno 70.— pesov;

v ZDA in Kanadi: 7 dolarjev; drugod protivrednost dolarja.

Denarna nakazila na naslov:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

NASLOVNA STRAN „Duhovnega življenja“ in „Božjih stezic“ ter stalna zaglavja: Stane Snoj.

Bog vas pošilja med druge narode, ki doslej Slovencev še niso poznali, da bi z zgledom pravega krščanskega življenja tem narodom svetili. Za vas velja, kar je Tobija v asirski sužnosti rekel svojim rojakom: „Slavite Gospoda vpričo narodov, zakaj on sam nas je razpršil med nje. Pokažite jim njegovo veličino, hvalite ga vpričo živečih. On je namreč naš Gospod in Bog, on je naš Oče na veke.“

Besede škofa Gregorija Rožmana slovenskim beguncem ob prihodu v novi svet

DUHOVNO
ŽIVLJENJE

1 9 3 3
1 9 7 3